ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада—Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 244 (494) ◆ Середа, 23 грудня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

ПЕРЕБУВАННЯ Л. КРАВЧУКА В ЄГИПТІ

КАЇР, 22 грудня. (Укрінформ ІТАР—ТАКС). Шляхи розвитку взаємовигідного співробітництва між Єгиптом і Україною були головним питанням порядку денного першого туру переговорів, що відбулися в понеділок увечері між Президентом АРЄ Хосні Мубараком і Президентом України Леонідом Кравчуком, який прибув сюди з офіційним візитом.

Переговори проходили у довірчій, теплій атмосфері. Обидва керівники висловили тверду впевненість у тому, що подальший розвиток і зміцнення двосторонніх відносин між їхніми державами послужать стабілізації економіки і підвищенню добробуту двох народів. Значну увагу було приділено проблемам гарантування миру, безпеки і стабільності у близькосхідному регіоні.

Того ж дня Президент АРЄ дав обід на честь високого українського гостя.

ЗАСІДАННЯ РОБОЧОЇ ГРУПИ

21 грудня під головуванням першого заступника Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинця відбулося засідання депутатської робочої групи. Обговорено питання, пов'язані з наступним розглядом на сесії Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь, Лісабонського протоколу і Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, які внесені Президентом України у Верховну Раду для їх ратифікації.

ДЕЛЕГАТАМ І УЧАСНИКАМ ПЕРШОГО З'ЇЗДУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УКРАЇНИ

Дорогі друзі!

Дозвольте від щирого серця привітати представників двомільйонної освітянської громади України.

Всі ми добре розуміємо: годі й думати про справжню незалежність без осяяння наших шляхів світлом сучасних знань, без високої загальнонаціональної свідомості.

Тож мусимо сьогодні закладати ці підвалини. Хотілося б вірити, що це нам під силу. Бо ж маємо в галузі освіти багатовікові традиції, освячені іменами Ярослава Мудрого і Володимира Мономаха, князів Острозьких і Петра Могили, Михайла Грушевського і Володимира Вернадського, маємо зрештою талановитий народ, спраглий духовного відродження.

Нині важливо визначити подальші перспективи оновлення і розвитку освіти, звільнити її від догматизму, подолати відставання в методології, повернути її до національних основ, до джерел, і водночас спрямувати на досягнення сучасного європейського рівня.

Певен, що саме це великою мірою сприятиме побудові міцної цивілізованої держави, допоможе згуртувати людей навколо великої мети і високих ідеалів.

Бажаю делегатам Першого з'їзду педагогічних працівників, усім освітянам незалежної України творчої наснаги і значних здобутків у нелегкій, але благородній праці. Добра вам, щастя.

Л. КРАВЧУК

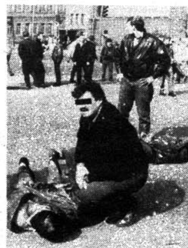


Стратегію і тактику розробляють... вчителі

Сьогодні в столичному Палаці культури «Україна» розпочав роботу І з'їзд педагогічних працівників України, на який з'їхалися майже три тисячі освітян. Протягом двох днів делегати обговорюватимуть національну програму «Україна XXI століття: стратегія освіти» і шляхи втілення її в життя.

Фото В'ячеслава ПУШКАРЬОВА.

(Закінчення на 4-й стор.).



КАБІНЕТ міністрів постановив підвищити надбавки за персональні звання службовим особам митних органів. Вони виплачуватимуться починаючи з 1 листопада 1992 року в розмірах від 1700 до 3800 купонів відповідно до звання.

З МЕТОЮ поліпшення лікувально-санаторної допомоги дорослому населенню і дітям, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, уряд видав розпорядження про передачу Міністерству охорони здоров'я санаторію імені В. П. Чкалова у місті Одесі, який до цього належав Лікувально-оздоровчому об'єднанню при Кабінеті міністрів України.

ХВОРОБА ВНОСИТЬ КОРЕКТИВИ

Зустріч у Мінську глав держав СНД, яка мала відбутися 25 грудня, перенесено на другу половину січня наступного року. Зроблено це на прохання Президента РФ Б. Єльцина та Президента Казахстану Н. Назарбаєва. Обидва, як стало відомо з компетентних джерел, нині хворі.

Через цю ж причину з 24 грудня на першу половину січня перенесено зустріч Президента України Л. Кравчука з Президентом РФ Б. Єльциним.

Вл. інформ.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Після чергового тижня пленарних засідань Верховної Ради триває робота постійних комісій.

22 грудня відбулося засідання **Комісії з питань законодавства і законності**. Депутати разом з фахівцями опрацьовували основні положення проекту Закону про вибори народних депутатів України. Розглянуто також законопроект про третейський суд, проаналізовано ряд декретів, прийнятих Кабінетом міністрів.

Члени **Комісії у закордонних справах** на своєму засіданні обговорили питання про визнання Словаччини та Чехії. Йшлося і про підготовку до розгляду на сесії основних напрямків зовнішньої політики України. Відбулася дискусія з деяких інших проблем.

До Харкова відбули члени **Комісії з питань оборони і державної безпеки**. Разом з представниками Міністерства оборони України вони вивчатимуть проблеми військово-промислового комплексу цього регіону, діяльності військових училищ, інші питання військового будівництва.

У Дніпропетровську в ці дні працюють члени **Комісії з питань екології та раціонального природокористування**. Спільно з депутатами з деяких інших комісій вони аналізують хід виконання у Донецько-Придніпровському регіоні Закону про охорону навколишнього природного середовища. За результатами цієї та попередніх перевірок 23 грудня там має відбутися засідання Комісії, в якому візьмуть участь керівники ряду міністерств, відомств та підприємств, представники місцевої влади Дніпропетровської, Донецької, Запорізької та Луганської областей.

Прес-центр Верховної Ради України.

ЛОГІКА «П'ЯВКИ»,

або Дещо про практику роботи Чорноморського морського пароплавства

Валюта державі потрібна. Особливо — конвертована. Це — аксіома. Бо чи не в першу чергу треба закуповувати достатню кількість ліків. Тих, що безпосередньо пов'язані з життям. Для хворих на астму, цукровий діабет, на серцево-судинні захворювання. Необхідний запас таких ліків має бути в кожному селі і місті. А з тим запасом — скрутно, не вистачає валюти. Та й бажано купувати технології, щоб самим ті ліки виробляти.

Потрібні тверді гроші і для закупівлі технологій для сучасної переробки сільгосппродукції, для виробництва товарів широкого попиту, для здійснення конверсії.

Це названо основні напрями, куди треба вкладати валюту. Без претензій на повний перелік.

Та, виявляється, істотні доповнення до цього переліку зробили керівники Чорноморського морського пароплавства. Зайшов, скажімо, начальник (колишній) цього пароплавства В. Пилипенко або його заступник з економічних питань С. Нікулін, вибачте, до туалету. І закрутив носом. Не те. Не так, як по закордонах. Все є, але надто просто. Не милує керівне око. І не встиг вийти з туалету, а вже народив ідею. І вказівку. «Дайош» туалет в імпортному виконанні. Сказано — зроблено. За два місяці десять туалетних приміщень в адміністративному будинку пароплавства наздогнали й обігнали рівень відповідних приміщень всесвітньовідомих готелів «Хілтон» та інших п'ятизірків. Знай наших. Бо Віктор Пилипенко — це не якийсь там Микита Хрущов: сказав — наздогнати, отже, буде зроблено. Нехай акули імперіалізму перед нами не пишаються. Щоб втерти їм носа чи, вибачте... Одне слово, за витратами не постоїмо. 101,5 тисячі американських доларів довелося сплатити за туалетні роботи турецькій фірмі «Атлантик Шіп Сапплай Інк». Зате тепер — любо глянути. Подумаєш, що таке 101,5 тисячі доларів США! Всього якихось понад 40 мільйонів російських рублів чи понад 60 мільйонів рідних карбованців. Хіба то сума, коли йдеться про тонкі матерії.

Елементарна справедливість вимагає зазначити, що, грунтовно вирішуючи туалетне питання, керівництво Чорноморського пароплавства і його підлеглі (особливо найближчі) приділяють належну увагу й іншим проблемам.

Моряки добре знають, що таке ремонт судна не на вітчизняній базі, а закордонний. Для скорочення строків ремонту і його вартості екіпаж залишається на борту. Частину робіт виконує інофірма, а частину, так звані саморемонтні роботи, — екіпаж. Це дійсно дозволяє економити чимало валютних коштів. Але тут є одна тонкість, яку добре знають працівники пароплавства: за певну кількість днів — десять, двадцять чи й більше — екіпажу виплачуються так звані добові. Щоб на той час, коли й камбуз ремонтується, екіпаж мав за що харчуватись у портовому кафе чи ресторанчику. Насправді все відбувається по-іншому. Шеф-кухар судна протягом попереднього рейсу економить сякі-такі харчі. І хоча камбуз де-юре на ремонті, але де-факто кухар годує екіпаж. Хоч і не так добре, як у рейсі. Та якщо береш із собою на той ремонт добрий шмат сала чи ще чогось поживного, витримати можна. Ці маленькі хитрощі екіпажу ми не беремося засуджувати. Врешті-решт, моряки наші отримують вельми небагато і харчі, щоб не витрачати на їжу добові під час ремонту, відривають від себе ж протягом рейсу. І, головне, саморемонтні роботи, які здійснює екіпаж, економлять державі чимало валюти.

Паразитуючою тут виступає інша сила. Хто вирішує, скільки днів має ремонтуватися камбуз, а отже, за скільки днів екіпаж отримає добові? А вирішують це не на судні, а у відповідній службі пароплавства. І в усіх екіпажах добре знають: чим вищі «п'явки» прилипнуть до борту, коли судно йде на ремонт за кордон, тим довше (де-юре) ремонтуватиметься камбуз. Щоб тим сердешним «п'явкам» більше перепало добових. У валюті. Та ще й зарплату їм чималеньку дай. Бо ж вони, ці приписані до екіпажу, начебто виконують під час ремонту важливі функції. Хоча не роблять анічогісінько. Тільки сновигають містом, на верфі якого здійснюється ремонт, і набивають чемодани, реалізують «зароблене». А на судні капітан, старпом, дід (стармех), боцман і весь екіпаж і без них добре знають, що треба робити. І роблять.

І прутьея «п'явки» на ремонт, до складу ремонтних бригад, аж гуде від них. Ишов ремонтуватися на рідну базу теплохід «У. Аветисян» — включили до екіпажу додатково 26 чоловік, з них робітників — тільки 15. На теплохід «Д. Шостакович» приписали 19 помічників, а робітників серед них — тільки 10. І хто ж серед допомагаючих? Ось приклад. Ишов за кордон ремонтуватися теплохід «Грузія», то прилипли до нього інженер ВОХР Пилипенко, викладач англійської мови Сологуб, працівники відділу кадрів, головлікар СЕС Кузнецов. Полюбляють також подібну «роботу» за кордоном секретар приймальної пароплавства Калісевич, начальник одного з управлінь Трапезников, головлікар діагностичного центру лікарні водників Лисенко, капітан Одеського порту Харитошин і багато інших близьких до керівництва пароплавства людей. За минулий рік на 291 такого «ремонтника» було витрачено 150 тисяч американських доларів — по півтисячі на брата. Щоб не охляли, сердешні.

І все ж і туалетики в імпортному виконанні, і «п'явки» на шиях екіпажів — то лише квіточки. Як сказав би відомий герой: дрібнички, джентльмени і леді в пошуках червінця.

Є речі глобальні. Багатомільйонні. В доларах. Щороку пароплавство ремонтує до 145 суден. Має для цього вітчизняну базу: судноремонтні заводи в Одесі, Херсоні та Іллічівську. Але невпинно, стрімко нарощує кількість суден, що ремонтується за кордоном. З 1987 року зростає їх число. 32 судна — у 89-му. 53 — у 91-му. А в нинішньому замахнулися на 60. Причому жоден з трьох власних заводів не включається у кон'юнктурний конкурс виконавців. Розуміємо: не кожне судно відремонтуєш на вітчизняному заводі. Скажімо, в Україні, (як і в колишньому Союзі) не було й немає бази для ремонту пасажирських суден екстракласу, трансокеанських лайнерів. Але скільки таких суден? Одиниці. На пальцях однієї руки можна перелічити. А для ремонту вантажних суден, танкерів база таки є. Про це свідчить і той факт, що лише на Іллічівському судноремонтному в нинішньому році серед інших ремонтувались і 6 суден іноземних компаній (Німеччина, Греція, Індія).

Але замість того, щоб розвивати вітчизняну ремонтну базу, Чорноморське пароплавство допомагає вдосконалюватися закордонній. З 1987 року по нинішній витрати пароплавства за виконані за кордоном ремонти зросли з 27 мільйонів американських доларів на рік до 70 мільйонів. Хоча б частину тих десятків мільйонів доларів та на розвиток вітчизняної бази! А дещо й не за долари, а на рідних машинобудівних заводах придбати можна. Коли ж іще екіпажам щось доплачувати за догляд за суднами, то потреба в ремонтах, дивись, зменшиться. Для цього потрібно одне: дбати про державу.

Та логіка «п'явки» з управління пароплавством зовсім інша: хай виникає і зростає безробіття серед рідних судноремонтників, хай летить черговий мільйон доларів за ремонт судна за кордон, зате вона, «п'явка», має шанс бути при тому ремонті і покласти до своєї кишені кількасот доларів.

І на завершення — ще один приклад «бізнесу». У нас їх по пароплавству багато, але наведемо ще тільки цей, бо якщо кожен наводити, довелося б усю площу газетного номера ними списати. За останні роки пароплавство з ретельністю, гідною ліпшого застосування, збільшує валютні витрати на пальне. В 1990 році — зростання на 20 мільйонів доларів, у 1991 — на 47 мільйонів проти рівня 1989 року. Знову ж таки розуміємо: судно не може обійтися протягом тривалого рейсу тим пальним, що закачує в свої танки в рідному порту. Доводиться бункеруватися за кордоном, платити валюту. Але звідки таке шалене зростання витрат? Що, кількість рейсів різко зросла? Ні.

За прямими договорами з Держкомнафтопродуктом Чорноморське пароплавство забезпечило свої потреби в паливі в цьому році... на 15 відсотків. Решту закупили у закордонних фірм. За десять місяців цього року — на 90 мільйонів доларів, що на 55 мільйонів більше, ніж за весь 1990 рік.

І ось тут «бізнес» одних керівників, що розпоряджаються не своїм добром, зіштовхнувся з «бізнесом» таких самих фахівців і господарів з іншої контори. Скромну угоду Держкомнафтопродукту з пароплавством на нинішній рік можна було б зрозуміти, якби пального в Україні не було. Але ми знаємо, що врешті-решт нафтопереробні заводи України «спустили» за кордон 8 мільйонів тонн пального. Так повідомив Верховній Раді Прем'єр-міністр Леонід Кучма. Дуже вже хотілося нафтопереробникам і тим «п'явкам» (не плутати з «п'явками» флотськими), що їх обсіли, торгувати за валюту. А рідний, український споживач платить карбованцями, чого ж заради нього старатися.

З усього цього випливають ось які гешефти. Нафтопереробні заводи України та їх республіканська контора продавали за кордон дизельне паливо в середньому по 125—130 доларів за тонну, флотський мазут — п 50, топковий мазут — теж по 50 доларів за тонну. А Чорноморське пароплавство купувало дизельне паливо в іноземних фірм по 150—170 доларів за тонну, за флотський мазут платило по 100—110, а за топковий — по 60—70 доларів за тонну. Отакі «бізнесмени» наші нафтопереробники і керівники Чорноморського пароплавства. Скільки від тих гешефтів втратила молода наша держава — відповідна урядова комісія полічить. І інші органи, певно, зроблять свої висновки.

Ми ж можемо тільки висловити свою думку. Якщо сьогодні директори й начальники не здатні дбати про інтереси держави (а приклади з практики нафтопереробних заводів і ЧМП це підтверджують), то чи не призначити хоча б на ті великі підприємства, де часто мають справу з валютою, представників Президента і Кабінету міністрів? Щоб вони контролювали проходження кожного долара, виганяли з роботи тих, хто не вміє берегти й примножувати добро. Даваймо подумаємо й над цим. Бо хтось же має посипати тих «п'явок» сіллю. Вчасно, а не коли поїзд пішов.

Бо дуже це, знаєте, зручна штука для декого: не ризикуючи й копійкою власною, демпінгувати за кордоном, продавати дешевше загальнонародне і при цьому наживатись особисто. Або наймати іноземні фірми не за свої гроші, щоб не утруднювати себе клопотами на внутрішньому ринку.

Сергій ПРАВДЕНКО.

P.S. Ми навели далеко не повний перелік фактів, які має в своєму розпорядженні комісія Кабінету міністрів України, котра й дасть їм свою оцінку.

На злобу дня

ТРИМАЙТЕСЯ ЦЕНТРИСТІВ

У Києві відбувся Всеукраїнський збір колишніх політв'язнів і репресованих. Для непосвячених зазначу, що, виходячи з насущної ідеї об'єднання демократичних сил України, організації політв'язнів і репресованих злилися в одну, і це було їх першим загальним організаційним зібранням. Очолили Всеукраїнське товариство політв'язнів і репресованих два співголови — Є. Пронюк та І. Губка.

Обидві організації, в яких зібралися колишні в'язні гулагівських концтаборів, члени УПА, представники репресованих народів, жертви зловживань у психіатрії тощо, завжди чутливо і принципово реагували на всі наші переломні події і відзначалися прозорливістю в оцінці політичної ситуації, в прогнозах.

Про настрій нинішнього зібрання можна було судити з назви доповіді співголови організації Євгена Пронюка: «Справа нашого життя у небезпеці». Колишні репресовані, в'язні сумління сьогодні дуже стурбовані намаганнями неокомуністів узяти реванш, невмінням частини народу України скористатися тими паростками свободи, які маємо, відсутністю у демократичних сил єдиної національної програми побудови незалежної України. Вони також виявили занепокоєння проявами українофобії, українського шовінізму і антисемітизму, що подекуди мають місце, і закликають давати їм рішучу відсіч.

Учасники збору критично оцінювали і свою роботу, зокрема виконання двох проектів: створення фонду «Повернення на Батьківщину» (повернення в Україну тих українців, які за примусом опинилися на чужині), перепоховання у Києві праху Івана Мазепи, якого поховано у Румунії.

У зверненні до Верховної Ради та Кабінету міністрів України, що його було ухвалено на зборі, містяться вже відомі нам вимоги про визнання ОУН—УПА за воюючу сторону, яка вела справедливу боротьбу проти тоталітарних режимів, поширення дії Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні» на всіх наших учасників національно-визвольної боротьби, надання статусу малолітніх в'язнів фашистських таборів малолітнім в'язням більшовицьких...

Цікаво, що, звертаючись до народу України, колишні репресовані і політв'язні зауважують: нинішній парламент має бути переобраний. Але за такої політичної свідомості народу вони не мають певності, що цей народ обере людей, які мислять прогресивно, демократично. Щоб швидше пройти болісний шлях сучасних реформ, учасники збору пропонують підтримувати партії центристської орієнтації.

Анатолій БЕНЬ.

«Біоконверсія» потребує підтримки

Вже у найближчі три-п'ять років є можливість суттєво оздоровити навколишнє середовище, підвищити врожайність сільськогосподарської продукції, збільшити енергоресурси з нетрадиційних видів сировини з допомогою вермикультури — такого висновку дійшли учасники міждержавної науково-практичної конференції «Біоконверсія органічних відходів — перспективний напрям оздоровлення навколишнього середовища», що проходила днями у Києві («ГУ» № 239 за 16 грудня цього року).

Проте все це можливо лишень за державної підтримки та фінансування наукових розробок і спроб впровадити ці розробки у виробництво, чим і займаються члени асоціації «Біоконверсія». У більшості розвинутих країн світу — Японії, США, Італії, Німеччині, Франції — вермикультивування субсидується з державного бюджету, надаються пільги. У нас же через сплату величезних податків та зростаючу інфляцію багатьом уже існуючим вермигосподарствам загрожує банкрутство, є загроза, що ця унікальна технологія може бути загублена.

Тому учасники конференції звернулися до Прем'єр-міністра України, Кабінету міністрів, відповідних міністерств і відомств з пропозиціями про співпрацю. Разом із тим президія асоціації «Біоконверсія» просить уряд України розглянути питання про звільнення від податків на дванадцять роки підприємств — членів асоціації, а також надання їм пільгових кредитів і дотацій. Якою буде відповідь державних мужів — передбачити важко. Однак, враховуючи те, що ця технологія не вимагає енергоносіїв, великих затрат, а також її значення в збільшенні виробництва дешевих добрив, кормів та сировини для різних галузей виробництва, вже сьогодні зрозуміло, що така співпраця буде корисною для всіх.

Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

На шпальтах преси Рад

БАЧИЛИ ОЧІ...

Ділки комерційної торгівлі відкрито наживаються на обмані людей, такого невтішного висновку дійшла Київська міська спілка захисту прав та інтересів споживачів, яка протягом двох місяців проводила рейди-перевірки якості товарів, що продаються в комерційних магазинах столиці. Як розповів газеті «Хрещатик» голова правління спілки П. Рєзніков, кияни постійно стикаються з беззаконням у торгівлі. Вони часто не знають, що їдять, п'ють і як це позначається на їхньому здоров'ї. Зате спритні підприємці й нечесні комерсанти дедалі настійніше заваюють полиці магазинів, приватні кіоски і ларки товарами сумнівної якості і продають їх за космічними цінами.

Під час рейду його учасники вилучили з продажу чимало м'ясних і рибних консервів, соків з давно минулим строком їх придатності, а також сумнівної якості печива, цукерок, алкогольних напоїв типу «лже-Наполеон». Часто не витримує критики якість жувальної гумки: в ній міститься багато токсичних речовин. А це ж «ласощі» для наших дітей!

Таке саме коїться і в торгівлі промисловими товарами. Підприємливі комерсанти зняли з себе обов'язок гарантувати покупцеві більш-менш прийнятний строк вжитку куплених речей, перепродують нашим громадянам придбані на Заході за безцінь залежалі товари без належних сертифікатів щодо їх якості.

Одне слово, прийнятий Верховною Радою України Закон «Про захист прав споживачів» ігнорують на кожному кроці. І не тільки в столиці. Спілка вважає, що таке становище нетерпиме. Державні й місцеві органи влади мають встановити суворий контроль за комерційною торгівлею, усі товари, хто б їх не продавав, необхідно засвідчувати вітчизняним сертифікатом якості. Тоді торговельні ділки не зможуть прикриватися незаконними оголошеннями на зразок: «Проданий товар обміну та поверненню не підлягає».

Хіба вже діє Конституційний Суд України?

Останнім часом на шпальтах українських газет все частіше з'являються матеріали з приводу дотримання Закону про Конституційний Суд України, визначення мети і конкретних завдань його діяльності. Більше того, газета «Киевские ведомости» нещодавно опублікувала матеріал, в якому йдеться про зміст заяви представника Президента у м. Києві І. Салія до Конституційного Суду, в якій порушується питання про визнання неконституційними деяких положень Закону «Про Представника Президента України» і Постанови Верховної Ради України про дострокове припинення повноважень народних депутатів України, призначених представниками Президента. Повідомлялося, що з аналогічною заявою до Конституційного Суду звернувся представник Президента Ватутінського району м. Києва А. Мокроусов.

Однак всі ми пам'ятаємо пленарне засідання Верховної Ради України, де тільки розпочалося формування самого складу Конституційного Суду, зокрема, відбулося бурхливе обговорення кандидатур... Тож виникає закономірне запитання до Голови Конституційного Суду Леоніда ЮЗЬКОВА:

— Як ви, Леоніде Петровичу, реагуєте на заяви, що вже надійшли на адресу Конституційного Суду? Чи існує нині Конституційний Суд як установа?

— Сказав би так: є генерал без війська. Що маю на увазі? Конституційний Суд як орган був передбачений Законом про внесення змін і доповнень до Конституції України в грудні 1990 року. Потім до статті 112 Конституції також були внесені зміни і доповнення щодо Конституційного Суду, але фактично він не був створений і питання про це не порушувалося до 1 липня нинішнього року. Однак ще 3 червня цього ж року Верховна Рада ухвалила Закон «Про Конституційний Суд України» і Постанову про порядок введення його в дію. Нею, зокрема, передбачалося, що вибори Конституційного Суду мали бути проведені у червні нинішнього року. Втім лише 1 липня обрали його Голову. А лише у листопаді Верховна Рада приступила до формування складу Конституційного Суду. Для початку діяльності його слід обрати, принаймні, дві третини складу.

Щодо адреси Конституційного Суду, на яку надходять заяви, скажу так: адреси як такої не існує, бо Суд не має свого приміщення.

— Тобто «батько міста» звертався до вас, як мовиться, «на село до дідуся»? Яка ж причина відсутності приміщення?

— Кажуть, технічна: вона полягає в тому, що дуже важко знайти вільне придатне приміщення (?!). Крім того, не затверджені штати, фінансування, відсутня й система інформаційного забезпечення. Втім, відповідні проекти документів підготовлені й передані на розгляд Комісії з питань законодавства і законності Верховної Ради. Деякі з них розглянуті на засіданні Комісії. Сподіваюсь, що вони будуть розглянуті і на пленарному засіданні Верховної Ради.

Щодо мого реагування на заяви. Передусім, нагадаю положення Закону «Про Конституційний Суд України». Правом вносити питання на розгляд Конституційного Суду України користуються: Президент України; Голова Верховної Ради України; одна п'ята народних депутатів України від загального складу Верховної Ради, встановленого Конституцією України; постійна Комісія Верховної Ради; Верховна Рада Республіки Крим; Кабінет Міністрів України; Рада Міністрів Республіки Крим; Верховний Суд України; Вищий арбітражний суд України; Генеральний прокурор України; Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Як бачите, у цьому переліку немає представників Президента. Інше положення Закону гласить, що Конституційний Суд України (підкреслюю: саме Конституційний Суд) відмовляє у порушенні провадження, якщо заява не підлягає розгляду в Конституційному Суді; а також якщо вона подана неналежним органом або неналежною службовою особою. Отже, у порушенні провадження поданих заяв мабуть буде відмовлено. До того ж, слід врахувати, що Голова Конституційного Суду не має права самостійно приймати рішення.

— Чи означає це те, що, скажімо, представники Президента або взагалі громадяни України не матимуть змоги звернутися до Конституційного Суду?

— Безпосередньо — ні. Але ж, скажімо, представники Президента можуть звернутися до Президента, а вже він — до Конституційного Суду. Щодо громадян, то вони повинні з приводу конституційності застосованих до них правових актів звертатися до Уповноваженого з прав людини.

— Однак, Верховна Рада ще не створила такого інституту.

— Так, поки що Уповноваженого немає.

— Тобто перед Конституційним Судом Законом передбачено своєрідний шлюз?

— І це виправдано. Бо, якщо його відкрити, то, враховуючи наш правовий нігілізм, Конституційний Суд закидають листами і заявами. Конституційний Суд по суті ще не працює, але вже надійшло чимало заяв і від засуджених, і від осіб, які вважають, що їх незаконно звільнено з роботи. Для того, щоб Конституційний Суд мав змогу виконувати свою основну функцію, а саме: «суду над законом», й передбачено відповідний перелік заявників.

Це не означає, що громадяни не можуть звернутися до Конституційного Суду. Можуть, але через Уповноваженого з прав людини або, скажімо, через Президента, який є гарантом прав і свобод людини. Він може самостійно прийняти рішення, приміром, щодо помилування. Або, якщо Президент вважає, що порушено право людини у зв'язку з тим, що до неї застосовано закон, який є неконституційним, він може звернутися до Конституційного Суду про визнання цього закону неконституційним.

Виборці також можуть звернутися із скаргою до свого депутата, а вже він має провести відповідну роботу, набрати необхідну кількість підписів депутатів парламенту і також звернутися до Конституційного Суду. Однак, слід зважити й на те, що немає поки що Закону про Конституційне судочинство. Проект його тільки розробляється.

— Але в усякому разі Конституційний Суд розглядатиме не саму справу, а Закон, застосований до громадянина з точки зору конституційності чи неконституційності цього закону?

— Так. От, скажімо, заява І. Салія. У ній йдеться про неконституційність певних норм Закону «Про Представника Президента» і відповідної постанови про введення цього Закону в дію. Висновок може зробити тільки Суд. Але нехай Іван Миколайович не ображається, він має право бути ініціатором розгляду в Конституційному Суді положень законів, які він вважає неконституційними, належним чином.

Конституційний Суд України це є принципово новий державно-правовий інститут. Історія України ще не знає Конституційного Суду. Це той Суд, що у перспективі має розглядати конфліктні ситуації, які виникають між законодавчою і виконавчою владами. Єдиним арбітром має виступати тільки Конституція України.

— Будемо сподіватися, що Суд все ж таки буде гідно обраний, що до його складу увійдуть справді висококваліфіковані правознавці і конституційна Феміда запрацює. Дякую вам за бесіду.

Інтерв'ю взяла
Вікторія СВІТЛАНОВА.

Ветеранам — підтримку, турботу!

З вдячністю і сподіваннями

Ми, ветерани київського Акціонерного товариства з виробництва екскаваторів (АТЕК), з великим інтересом ознайомилися зі зверненням Верховної Ради України «Ветеранам — всебічну підтримку і турботу!». Цілком поділяємо висловлене в ньому піклування про людей старшого покоління.

На щастя, нас, пенсіонерів, колишніх працівників акціонерного товариства, проблеми, про які йдеться у зверненні Верховної Ради, як мовиться, обминули. І в цьому велика заслуга трудового колективу, його президента Михайла Григоровича Щербакова. Турботу про ветеранів вони вважають своєю святою справою.

Ми постійно спілкуємося з колективами цехів і відділів, де раніше працювали, вони і президент асоціації цікавляться нашими потребами і по можливості їх задовольняють. Зокрема, користуємося послугами медпрофілакторію підприємства, поточного року 19 ветеранів відпочивали і лікувалися в санаторіях. Путівки надають нам на пільгових умовах — за 10 відсотків вартості. На свята нас завжди запрошують до Будинку культури асоціації, влаштовують концерти, кожному ветерану вручають грошову премію.

Окремо варто сказати про матеріальну допомогу ветеранам. Це не випадкові виплати, а істотні дотації до пенсії кожного з нас. І вони постійно зростають. Якщо, скажімо, в червні — серпні цього року асоціація доплачувала пенсіонерам по 22 купони за кожний рік, відпрацьований на підприємстві, то вже в жовтні — по 50, а в листопаді — по 100 купонів. Є немало ветеранів, у яких допомога АТЕК набагато перевищує державну пенсію. Наприклад, в О. Семчинського пенсія становить 1300 купонів, а доплата підприємства — 1800; в Є. Гладун пенсія — 2800, а доплата — 3200 купонів.

Не можемо не сказати і про велику допомогу, яку завжди подає керівництво асоціації ветеранам, коли в їхніх сім'ях трапляється горе. Не було випадку, щоб вони не зробили все можливе для пом'якшення удару долі.

Розповідаючи за турботу керівництва і трудового колективу АТЕК про ветеранів, ми не тільки прагнемо висловити їм подяку, а й сподіваємося, що їх приклад наслідуватимуть повсюди. Саме до цього, як ми розуміємо, й закликає Верховна Рада.

За дорученням ради ветеранів АТЕК
М. Безкоровайний, М. Добровольський, М. Подоровський, Т. Єчина, С. Романченко.

Київ.

Продиктовано в номер

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ М. БАГРОВА

21 грудня відбулася прес-конференція Голови ВР Криму М. Багрова. Він розповів про підсумки роботи 10 сесії парламенту, відзначив, що розмежування повноважень між органами влади України і Криму дозволило останньому встановити економічні зв'язки з іншими державами. Додав, що цим шляхом хоче піти й Придністров'я. Щодо рішення ВР України про представництво Президента в Криму сказав: воно не матиме такого широкого повноваження, як в областях. На запитання, чи буде свій Президент у Криму, М. Багров відповів: у нашій Конституції записано, що в Криму має бути Президент, і він буде, і два Президенти можуть співіснувати. Щодо постанови зборів Руху «про антиукраїнську діяльність ВР Криму» — «Це черговий нерозумний випад Руху. У документах ВР Криму немає ніякої антиукраїнської спрямованості».

М. Багров спростував чутки, нібито ведуться закулісні переговори між керівництвом ВР Криму та Меджлісом про їх взаємне визнання. «Я мушу виконувати постанову надзвичайної сесії кримського парламенту, яка визнала діяльність Меджлісу антиконституційною».

ГІСТЬ ВМС УКРАЇНИ

Протягом двох днів (21—22 грудня) у Севастополі на запрошення командуючого Військово-Морськими Силами України контр-адмірала Бориса Кожина перебував військовий аташе Франції в Україні полковник Альберт Муанар. Він цікавився будівництвом Військово-Морських Сил України, побував на кораблі управління «Славутич», відвідав панораму «Оборона Севастополя 1854—1855 рр.» на Малаховому кургані, французький цвинтар. Полковник високо оцінив прагнення України мати першокласний флот і висловив надію, що незабаром це станеться. Гість вручив командуючому пам'ятну медаль Головного штабу Збройних Сил Франції, а контр-адмірал Борис Кожин подарував Альберту Муанару книжки з історії України, її армії і флоту, матроську тільняшку.

Олександр ПІЛАТ.

МИЙНИЦІ «ЗАПОРІЖСТАЛІ»

Фірма «Монета імп'янті ед. інжинирин СІА Мілан» (Італія) випустила пробну партію мийниць для наших кухонь з нержавіючої сталі на комбінаті «Запоріжсталь». Цим самим спростовано міф, ніби наш метал годиться лише для переплавки і для західних технологій непридатний. Йде налагодження нової для української індустрії товарів народного споживання лінії. Потужність — 1200 мийниць за зміну. Дочекаємось!

Олександр МИХАЙЛЮТА.

ПЕРЕДНОВОРІЧНІ ВІТАННЯ

Голові Чернігівської обласної організації УРП Володимиру Кузьменку після його пристрасного виступу по телебаченню опоненти побили серед ночі вікна.

РЕВОЛЮЦІЯ НА СЕЛІ

Всі працюючі селяни Богданівки звернулись до міськрайонної організації Руху та представника Президента у Прилуцькому районі П. Фесенка з листом-вимогою: якщо не знімуть їхнього голову, то богданівці не вийдуть на роботу. Голову міськрайонної організації Соцпартії Миколу Буряченка, який намагався захистити керівника на загальноколгоспних зборах, люди з обуренням зігнали з трибуни. Виявилось, що нібито їм продано 587 кілограмів борошна, багато м'яса, та насправді цим користувались лише одиниці. До страйку не дійшло, нині господарство без керівника, але вже з численним осередком Руху. Міськрайонна організація рухівців пропонуватиме колгоспникам на наступних зборах свою кандидатуру.

Сергій ПАВЛЕНКО.

СТРАТЕГІЮ І ТАКТИКУ РОЗРОБЛЯЮТЬ... ВЧИТЕЛІ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Напередодні з'їзду кореспондент «Голосу України» попросив прокоментувати подію першого заступника міністра освіти України Анатолія Погрібного та директора Криворізької середньої школи № 61, співголову Асоціації директорів шкіл при Спілці вчителів України Павла Дулгієра.

А. Погрібний: — Проведення з'їзду — справа державної ваги, тому що і сучасне, і майбутнє України багато в чому залежатиме від її інтелектуального розвою. Світовий досвід багатьох країн, які мають вражаючі успіхи в галузі економіки, засвідчує, що вони досягли цього через найпильнішу державну турботу про освіту.

Сподіваюся, що на з'їзді буде схвалено стратегічні напрями національної освіти на найближчі роки та перспективу. Знаю, що програма «Україна XXI століття: стратегія освіти» недосконала, потребує доопрацювання. Вислухавши зауваження і пропозиції вчителів, викладачів, науковців, маємо намір виробити документ, який буде схвалений і на рівні Президента, Верховної Ради, Кабінету міністрів.

П. Дулгієр: — Поява державної програми «Україна XXI століття: стратегія освіти», безперечно, подія в нашому житті. Однак вона стоїть перед небезпекою так і залишитися нереалізованою, якщо до неї не додати «тактичний блок», який би конкретизував шляхи виведення української школи з кризи.

На мій погляд, найперше на з'їзді треба обговорити проблеми вдосконалення чинного Закону про освіту та розробити підзаконні акти. Треба також напрацювати науково - практичні поради майбутнім педагогічним лабораторіям при Академії педагогічних наук, НДІ педагогіки, наголосити на необхідності створення належних умов для функціонування громадських альтернативних лабораторій, виробити положення про державну інспекцію та державний стандарт у шкільній освіті. Потребує змін і система набору абітурієнтів до педвузів. Одне слово, з'їздові є що обговорювати і вирішувати.

Записала Катерина КІНДРАСЬ.

Бізнес-контакт

ПЕРША П'ЯТИРІЧКА ПОЗАДУ

Зовнішньоекономічне об'єднання «Укрімпекс» відсвяткувало п'ятиріччя від дня народження. Здавалося б, нічого надзвичайного не трапилося (таких святкувань сьогодні багато), якби не той факт, що саме «Укрімпекс» підписав перший в історії нашого недержавного сектора економіки контракт із інофірмою, минаючи Москву.

На прес-конференції з нагоди свята генеральний директор «Укрімпексу» Станіслав Соколенко розповів журналістам про нелегке становлення фірми, поділився її успіхами та поразками. Так, якщо за перший рік діяльності фірмою було укладено контрактів лише на 10 мільйонів карбованців, то цього року показник «перевалив» за мільярд доларів.

За п'ять років «Укрімпексом» створено 22 комерційні структури в різних регіонах України, відкрито представництва в Австрії, Німеччині, Індії, на Тайвані, ведеться підготовча робота щодо цього в Туреччині, Ірані, Ізраїлі. Створено також банк даних по товарах і цінах, розроблено методику опрацювання цін та кліринговий механізм обміну.

Фірма бере активну участь у державних програмах. Скажімо, в цьому році через її структури проводилася значна частина закупівлі зерна та медикаментів.

Ведуться проектні роботи щодо будівництва на Чорному морі трьох нових портів.

Щодо недоліків, що заважають працювати — це насамперед недосконалість законодавства та невизначеність державного оподаткування. Економісти «Укрімпексу» розповіли, наприклад, про те, що до цього часу діє встановлений Мінфіном податок на курсову різницю валют. Якщо ви маєте, скажімо, 100 доларів і вони полежали у вас 10 днів (а за цей час курс долара виріс на 20—40 купонів), відомство вважає цю різницю прибутком і стягує податок.

Андрій БОЄЧКО.

Резонанс

ПІКЕТИ БІЛЯ РАЙРАДИ

Після публікації в «Голосі України» статті «Начальницьке браконьєрство» (9 грудня 1992 року), в якій йшлося, що голова Ківерцівської районної Ради народних депутатів Володимир Жгутов разом з іншими посадовими особами займалися злісним браконьєрським полюванням, районна організація Народного руху почала пікетування районної Ради. **Вимоги про негайну відставку Володимира Жгутова передані голові облдержадміністрації Володимиру Блаженчуку і голові облради Борису Климчуку. Пікетуючі не допускають Жгутова до виконання ним службових обов'язків, звинувачуючи його у використанні службового положення в особистих корисливих цілях. Як сказав голова Ківерцівської районної організації НРУ Павло Петрочук, коли їхні вимоги не будуть виконані, то приміщення райради буде повністю блоковане.**

За фактом злісного браконьєрства, про яке писала газета, прокуратура області відкрила кримінальну справу.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Анонс

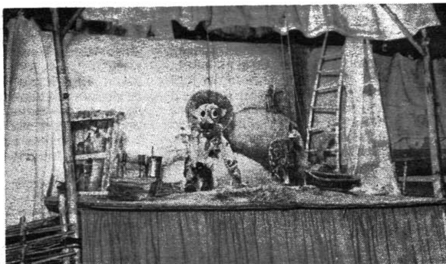
ФРАНЦУЗЬКІ ФІЛЬМИ «З ПОЛИЦЬ»

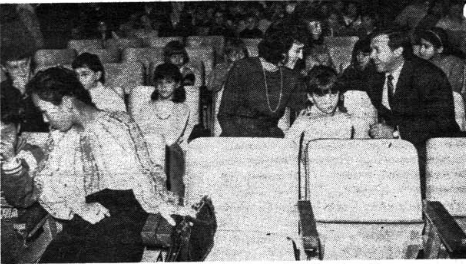
«Щоб бути визнаними, великі ідеї та довгострокові проекти потребують збереження таємниці і простоти; таким чином, шанування фірми «Фільм дю Лозанж» відбувається лише за 30 років після її створення, коли всі імена і всі назви виключного, блискучого списку переможців нарешті опинилися вишикуваними на сторінках каталога...» (Фредерік Міттеран, автор «Любовних листів у Сомалі»).

От і ми сподобилися. Побачимо, нарешті, те, що і французи не всі бачили. Тому що «Лозанж» завжди має принципову позицію: фільми робляться для того, щоб їх якомога ширше показували «у найвіддаленіших і часто найменш платоспроможних областях». Це про нас. Та як би там не було, а дякуючи МЗС Франції, Французькому культурному центру в Україні та Спілці кінематографістів кияни з 9 по 18 січня у кінотеатрах «Україна» та «Кінопанорама» мають можливість побачити ретроспективу кращих фільмів «Фільм дю Лозанж». Рекомендую.

Костянтин ПАРИШКУРА.

Подарунки до Різдва





ЩЕ ОДНЕ ВІКНО В ЄВРОПУ

Генеральна дирекція Київської міської держадміністрації по обслуговуванню іноземних представництв підготувала приємні подарунки до Різдва зарубіжним дипломатам, торговим представникам, журналістам та їхнім дітям.

Минулої п'ятниці у середній школі № 38, де вчаться діти іноземців, які працюють у Києві, було показано цікаву лялькову виставу. Із задоволенням подивилися її і діти, і батьки.

А в суботу у будинку по вулиці Івана Франка, 24-а, відкрився міні-магазин і міні-бар. Він обслуговуватиме не тільки дипломатичних працівників, а всіх, хто має долари.

— Ми вдячні керівникові Торгового представництва Угорщини Тамашу Беркі за допомогу у цій справі, — сказав генеральний директор генеральної дирекції по обслуговуванню іноземних представництв Павло Кривонос. — Завдяки угорським партнерам сюди завезені необхідні товари, ціна на які нижче, ніж у «Каштані». Незабаром тут же продаватимуться і продовольчі товари.

Генеральний директор угорської фірми «Прімекс» Йозеф Шарoші теж був задоволений:

— Для нас це цікава і важлива справа, бо по усій Угорщині ми маємо понад 1600 таких міні-магазинів і барів. Хочемо дізнатися, якої думки про такі точки будуть в Україні. Поки завезли лише 10 відсотків того асортименту, який має фірма. Якщо тут все буде гаразд, то хотіли б відкрити такі магазини і в інших містах України. Хочемо знайти оптових покупців і створити справжню мережу торгівлі наших товарів в Україні. До нашого представника можна звернутися за телефоном 224-15-90.

Але торгівля лише один напрям нашої діяльності. Ми хочемо запропонувати наші послуги у будівництві, обслуговуванні автомашин і створення для цього необхідної бази, ремонті приміщень і обладнанні їх під офіс з поставкою меблів. Ми торговельна фірма, але все це робитимемо разом з партнерами із «Раціонал трейд».

Після того, як урочисто було перерізано стрічку, представник Президента у Києві Іван Салій, привітавши всіх причетних до цієї події, сказав:

— Це ще одне вікно у Європу, яке генеральна дирекція пробила разом з Торговим представництвом Угорщини, країни, яка Києву допомагає і ліками, і транспортом. Спасибі!

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

НА ЗНІМКУ: під час лялькового спектаклю у СШ № 38.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Продиктовано в номер

СБУ ПОДІЛИЛАСЯ З АРХІВОМ

Передачу «фільтраційних» справ тих, хто побував у німецькому полоні, і трофейних матеріалів у обласний державний архів розпочало управління СБУ по Кіровоградській області. В архіві фонди уже надійшло 3299 таких справ і 51 том трофейної документації. Відтепер колишнім «остарбайтерам» і полоненим не треба буде звертатися за довідками до СБУ, а брати їх просто з архіву, як це заведено у цивілізованому світі.

Микола ВОЛОК.

ЗВІДСІЛЬ ГРОЗИТИМЕМО ШВЕДАМ

Золоту медаль чемпіонату Європи з силового триборства, що проходив у Швеції, завоювала кіровоградка, майстер спорту міжнародного класу Олена Сухорук. Днями обрада федерації профспілок влаштувала віншування чемпіонки Європи та її тренера В'ячеслава Жукова.

Микола ВОЛОК.

100 ДНІВ — 100 ФІЛЬМІВ

25 грудня у столичному кінотеатрі «Кінопанорама» розпочинається благодійний (безкоштовний) перегляд «100 днів — 100 кращих кінофільмів України». Організатори цієї безпрецедентної акції — Міжнародний фонд «Відродження», Український фонд культури, об'єднання «Фест-Земля», студія імені Довженка музей Довженка, редакції газет «На екранах України» і «Вечірній Київ», кінотеатр «Кінопанорама». Слід сказати, що поміж інших фільмів буде показано стрічки об'єднання «Дебют», яких практично ніхто не бачив. Перегляд починатиметься щодня о 16 годині.

Христофор ГРУША.

ЕСТЕТИКА І ЕТИКА

Екс-президент України в екзилі М. Плав'юк подарував Острозькому музеєві книги та книгодрукування унікальний експонат — факсимільне видання «Требника Петра Могили» (1646 р.). Видання здійснене правлячим єпископом Австралійським та Новозеландським Володимиром, уродженцем Волині.

А розпорядженням представника Президента України будуть введені пости міліції та воєнізованої охорони в Острозькому історико-культурному заповіднику та Рівненському краєзнавчому музеї. На естетичні почуття злодіїв тут не сподіваються.

Наш кор.

БУДЕ КОНКУРС

Всеукраїнське товариство «Просвіта» виступило з ініціативою, що підтримана Президентом Л. Кравчуком, увічнити пам'ять жертв голодомору. Міністерству культури України та столичному Комітетові мистецтв запропоновано провести у першому кварталі наступного року конкурс на кращий проект такого пам'ятника.

Пресова служба «Провість».

ДО «ЗЕЛЕНИХ» ПРИСЛУХАЮТЬСЯ

Обласна колегія при представникові Президента на Черкащині розглянула діяльність трьох найбільших забруднювачів регіону — об'єднань «Азот», «Хімволокно» та управління водопровідно-каналізаційного господарства, що увійшли до переліку ста найбільш екологічно небезпечних підприємств України. Одночасно сесія міськради на вимогу «зелених» прийняла ухвалу про створення у Черкасах екологічної міліції.

Лідія ТИТАРЕНКО.

САВУР-МОГИЛА — НА УТРИМАННІ

Донецька обласна адміністрація своїм рішенням виділила 16 мільйонів карбованців на ремонт та утримання меморіального комплексу Савур-Могили — символу героїзму нашого народу в боротьбі проти загарбників у часи козаччини та Великої Вітчизняної.

Юрій ДОЦЕНКО.

ЧИ БУТИ «СТЕПОВІЙ УКРАЇНІ»?

Проблема

В Одесі у 20—30 роки був музей «Степова Україна», та в період великодержавності й тотальної русифікації його, по суті, розгромили, а найцінніші експонати покрали. Інші — розіпхали по запасниках різних музеїв, де вони псуються й знецінюються.

Не перший рік одеське товариство «Південна громада» всеукраїнської «Просвіти», низка творчих спілок, політичних і громадських організацій прагнуть відновити діяльність музею етнографії та мистецтв «Степова Україна». Бо такий заклад може відіграти неабияку роль у становленні державності України, її культури, мови, традицій. Вже віднайдено понад 3 тисячі експонатів.

Ряд одеських художників та колекціонерів заявили про готовність передати до музею свої твори та знахідки.

Оргкомітет по відновленню музею, широка громадськість, що його підтримує, вважають, що найкращим приміщенням для експозиції «Степової України» міг би стати Воронцовський палац в Одесі. Зараз там працюють дитячі самодіяльні гуртки, які можна без особливих ускладнень перемістити в інші приміщення, зокрема — до створеного недавно у будинку колишнього Жовтневого райкому компартії естетичного центру. На передачі під музей саме Воронцовського палацу наполягають і Міністерство культури, ряд Комісій Верховної Ради України, представники яких на місці ознайомились з ситуацією.

Міська влада, однак, на ці прохання й пропозиції не реагує.

Тому товариство «Південна громада», регіональна організація УРП та одеське відділення Конгресу національно-демократичних сил звернулися з відкритим листом до віце-прем'єра України з гуманітарних питань Миколи Жулинського. Ентузіасти відновлення музею «Степова Україна» просять розв'язання на урядовому рівні важливої для півдня України та й для усієї держави проблеми.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ЗАПОРІЗЬКІ ПІСНЯРІ

Всі, хто знає композитора і співака Анатолія Сердюка, чия творча зоря яскраво спалахнула на фестивалі «Червона рута-91», сходяться в одному: він знайшов свого поета. А шанувальники поезії Григорія Лютого побачили: нарешті лірика Григорія здобула крила.

Анатолія Сердюка помітили на «Червоній руті», де він виконав пісню «Вставай, Україно!» на слова Дмитра Павличка. Автором музики він був сам.

Натхнений успіхом, Анатолій підготував на міжнародний фестиваль «Доля», який проходив уже цього року в Чернівцях, знову власну пісню на слова поета-земляка Григорія Лютого «Скрипка». І знову — перемога. Трохи згодом — всеукраїнський конкурс вокалістів у Києві, і там Анатолій стає лауреатом.

Нині поет і композитор створюють гуляйпільський цикл героїко-історичних пісень, бо вважають, що все те, що досі співалося про Гуляйполе групами «Любэ» і «Гуляйполе», звучало, у фільмах про махновщину, можливо, і добре, але — чуже, не гуляйпільське. Вірші Лютого — пісенні, народні можна сказати, бо недаремно пісні на його слова займають чільне місце в репертуарі гуляйпільського народного хору під керуванням Богдана Бурбури, виконує їх і київська співачка Лідія Михайленко...

Олександр МИХАЙЛЮТА.



На фото А. Плясовиці: Григорій Лютий (зліва) та Анатолій Сердюк після концерту.

Коротко

КОЗАКИ ІЗ СПТУ

Середнє професійно-технічне училище № 19 Вінниці привернуло до себе увагу громадськості області. Нещодавно тут відбулося урочисте посвячення в козаки. У тексті клятви козаків із СПТУ — не тільки жадоба до знань, майстерності, а й обіцянка бути ввічливими у спілкуванні, чуйними до друзів, а також «випивати діжку меду, ще й бідон молока». Де того всього взяти?!

Іван ВАЛЬКО.

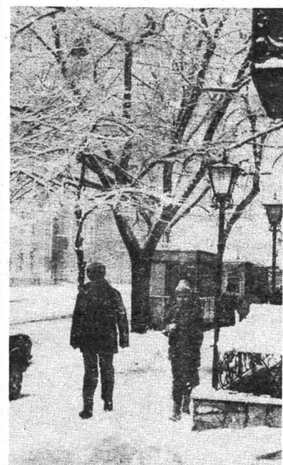
Вінниця.

«ХУДОЖНІЙ КРАМ»

Таку назву одержав новий унікальний магазин, щойно відкритий в Миколаєві. Він пропонує відвідувачам вироби майстрів народного мистецтва — рушники й гончарний посуд, вишиванки й іграшки, килимові вироби й різноманітні прикраси, багато чого іншого. Все те запропонували умільці з міста й навколишніх сіл, налагоджено зв'язки й з іншими регіонами. Перші покупці задоволені «Художнім крамом».

Миколаїв.

ПОГОДА



23—24 грудня в Україні передбачається холодна погода з температурою вдень 3—9, вночі 7—13, у Карпатах до 18 градусів морозу, на півдні Криму вдень і вночі близько нуля. Сьогодні у південно-східній половині республіки, завтра в Криму та Приазов'ї сніг, хуртовини, пориви північно-східного вітру 15—20 метрів на секунду, на решті території переважно без опадів, вітер північно-східний, 5—12 метрів на секунду.

По Київській області сьогодні вдень переважно без опадів, вітер північно-східний, 7-12 метрів на секунду. Температура 4—9 градусів морозу.

Знай наших!

ЗОРЯНИЙ ЧАС ЗОРЕСЛАВИ

На виставці-ярмарку «Перемишльська брама» у Польщі звернула увагу на павільйон із модними, елегантними пуховими куртками — жіночими, чоловічими, дитячими. Подумки «приміряла» на себе й зітхнула: ну, коли ж і ми навчимося так шити. А коли поговорила з господарями павільйону, — була приємно здивована тим, що ці куртки пошивають... у Львові. На виставку привезли свою продукцію два малих приватних підприємства — «НОТ» і «ОВЕР». Директором «ОВЕРу» є Зореслава Бережанська, кандидат фізико-математичних наук, доцент Львівського держуніверситету, а «НОТ» очолює її чоловік Володимир Терешко, також кандидат фізико-математичних наук. Спочатку Зореслава допомагала чоловікові, якого приятель прилучив до цього ремесла. Потому, зацікавившись новою для себе справою, вона створила власне мале підприємство «ОВЕР» (за ініціалами трьох його засновників). Не минуло й року і... підприємливе подружжя почало одягати Львів. А це не так просто, бо ж львів'яни «розбещені» імпортними товарами і мають смак до вишуканого вбрання. Саме це й «вирахували» з математичною точністю науковці і одразу «підняли планку» до найвищої відмітки, поставивши собі за мету еталон продукції. Відомо, що чимало кооперативів «горять» саме тому, що не мають цієї мети і прагнуть чимскоріш щось заробити — урвати і... принишкнути. А життя показує, що навіть в умовах печерного капіталізму виграє все-таки інтелектуальний бізнес.

Звичайно, обидва малі підприємства мають свої комерційні таємниці, та загалом їхня діяльність відкрита, бо вони співпрацюють із державними структурами у Львові і за його межами, зокрема з ательє і фабриками індпошиву. Не секрет, що ательє нині спорожніли і кваліфіковані майстри залишилися без роботи: і тканин немає, і задоволення від пошитої обнови надто дорого коштує. Отже, львівські ательє згідно з відповідними контрактовими угодами пошивають заготовки для курток-пуховиків. А в сільських швейних майстернях, де є місце й можливість розкласти пух, пошивання виробу завершується. Реалізація виробів — через власні кіоски або торговельні бази, які залюбки беруть високоякісний товар. Моделі, розроблені модельєром-конструктором Тетяною Колясою, яка співпрацює з «ОВЕРом»,— оригінальні, тканини (вітчизняні й імпортні) — високоякісні й приємних кольорів (так набридла сірість у житті й одязі), нитки й фурнітура — тільки імпортні.

Ніяких особливих стартових умов у засновників малих підприємств (по три у кожному) не було. Приміщення для офісу й одного з цехів орендують, а необхідні матеріали дістають внаслідок бартерних угод. Приміром, привозять у села ситець, постільну білизну, гардини й вимінюють на ці дефіцити пух.

— А як же вища школа!

— А я не залишила викладацької роботи. Вдягнула колег у модні вбрання, хочу придбати для нашої кафедри програмування комп'ютер.

На зарплату доцента мені важко прожити. Вважаю, що для нормального життя потрібно заробляти щомісяця не менше ста тисяч. Інакше не придбаєш зимовий одяг для сім'ї, взуття, якісні продукти харчування. Ми хочемо дати своєму восьмирічному синові гарну освіту в приватних закладах, хочемо, щоб він вивчав іноземні мови, міг побачити світ...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

«ГОЛОС УКРАЇНИ» ВІДКРИВАЄ СВІЙ ПОСТІЙНИЙ КОРПУНКТ НА КОЛИШНЬОМУ «ЗАКРИТОМУ» ПІДПРИЄМСТВІ ОБОРОННОГО КОМПЛЕКСУ

Конверсія

ЗАВОД ДІЛИТЬСЯ ТАЄМНИЦЯМИ

КОНКУРС «ПРИВАТБАНКУ»

Дніпропетровський комерційний «Приватбанк», підтриманий обласною організацією Спілки журналістів, оголосив серед працівників засобів масової інформації конкурс, девіз якого — «Україні — нову економіку». Переможцеві обіцяно мільйон карбованців. Точніше, пополам переможцеві і виданню, яке опублікувало його матеріал. Так щедрий «Приватбанк» вирішив стимулювати увагу преси до економічних реформ і становлення нових економічних відносин в Україні. Перший переможець має визначитися за підсумками вже цього року. А свій конкурс «Приватбанк» замислює надовго. Він буде щорічним і всеукраїнським, національним.

Не скажеш, що Дніпровський машинобудівний завод (нині — виробниче об'єднання), який належав до військово-промислового комплексу, і раніше приховувався від розголосу. Навпаки, він давно зумів зажити неабиякої слави, і ця слава, уявіть собі, наперекір всьому пробила йому вихід на шпальти газет та в передачі радіо і телебачення. Пригадую, як років п'ятнадцять тому написав я для одного київського видання матеріал про «Дніпромаш», а з того відділу, що стежив за охороною державних таємниць у пресі, зателефонували і роздратовано запитали: «Де ви відкопали Дніпровський машинобудівний? У переліку дозволених для широкого загалу його немає».

— Як немає? — заперечив я. — **Цей завод сьогодні відомий на всю країну і вважається взірцем розв'язання соціальних проблем свого трудового колективу!**

Правда була на моєму боці: «Дніпромаш» знали далеко за межами Дніпропетровська як підприємство, яке грунтовно займалося створенням найкращих умов для роботи, життя і відпочинку своїх людей. Він чи не перший в Україні і у всьому колишньому Союзі створив та запровадив ефективну систему підготовки і перепідготовки кадрів, регулювання психологічного мікроклімату у колективах, включаючи і психологічні послуги на сімейно-побутовому рівні. А далі колом турбот заводу стало будівництво житла, заснування власної торговельно-кулінарної мережі, коли кожен працюючий дістав змогу, не виходячи за прохідну, купити геть усі продукти харчування. У дніпромашівців склалися нетрадиційні зв'язки з селянами, які відкрили на заводі свої магазини і навіть свій невеликий колгоспний ринок. А як не згадати дніпромашівську лікарню-поліклініку, з якої і досі навряд чи зрівняється бодай якась інша у місті? Про все це розповідати можна багато, як і розповідали у минулому мої колеги.

1. ТЕ, ЩО НАЖИЛИ,— ЗБЕРЕГТИ

Але існував один цікавий момент: ніхто з журналістів не потрапляв у цехи підприємства. Зась — і квит! **Сприймалося це з розумінням: військовий завод, і продукція його — стратегічна. Тільки здогадувалися, що вона надто досконала й надсучасна. Що «Дніпромаш» має насправді ще одну і «першу» славу, утаємничену від «широкого вжитку», — славу виробника унікальної техніки.**

А недавно, завітавши нарешті за прохідну секретного заводу, я був вражений багато більше, ніж міг очікувати. Не вірив очам своїм, що у нас можуть бути настільки довершені і неповторні потужності і технології, які не лише конкурують зі світовими зразками, а за багатьма параметрами й переважають подібні у Сполучених Штатах чи Японії — це поза будь-який сумнів. Хоча геть емоції — ми володіємо заводом, який можна приймати за скарб, не дешевший від брили золота, і це головне.

Бо що таке Дніпровський машинобудівний у минулому? Системи протиракетної оборони і упередження ракетних нападів, системи та комплекси прослуховування повітряного і космічного просторів довкіл планети — то і конструкторські розробки, і вироби «Дніпромашу». Радіолокаційна та радіоелектронна техніка і апаратура, яка багато літ поспіль виготовлялася винятково на вітчизняній елементній базі у Дніпропетровську, давно вивела завод у світові лідери радіо- і приладобудування, чого ми навіть не могли уявити.

Побував я в цехах, де протиракетні системи складалися, в спеціальних черевиках і білому халаті впустили, оскільки тут чистіше, ніж в операційній лікарняній палаті. Був і в тому ізольованому від зовнішнього світу відсіку, де блоки майбутніх комплексів випробовувалися за трьома щільними дверима, куди нездатне проникнути найпильніше «око» супутника-шпигуна, хоч би скільки він висів над Дніпропетровськом...

І думав я там ось про що: таке підприємство треба зберегти і сповна використати. Справа не лише в тому, що зведення нанівець військових замовлень та прихід неминучої конверсії — нелегке випробування для колективу дніпромашівців. Адже йдеться про підприємство, яке за багато літ спеціалізації нагромадило надзвичайно інтелектуальний потужний потенціал конструкторів та спеціалістів, а він тепер ніби мало кому потрібен. Напрацьовані ж розробки і особливо освоєні технології варто використати для нових завдань. Боляче розуміти, що гальмування і руйнація виробництва на зразок дніпромашівського означає наше майже добровільне зникнення з міжнародного ринку сучасної техніки найрізноманітнішого призначення, де ми могли б на рівних суперничати з найвідомішими фірмами. Заводчани над усе добиваються, щоб збагнули, в чому їх слід лише підтримати. Бо, як я собі розумію, для заводу конверсія стає випробуванням зовсім не через власні «об'єктивні» труднощі, а з іншої причини — через відсутність нової економічно-виробничої політики в Україні. Мати таке підприємство, як Дніпровське машинобудівне, — досить, щоб виходити на найвибагливіший рівень випуску і бездоганних товарів широкого вжитку, і тих, що служитимуть усім нам в галузях зв'язку, побуту, медицини, виробництва продовольства, екології і т. д. «Дніпромаш» спроможний запропонувати, по суті, окремі й завершені програми щодо цього.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Дніпропетровськ.
(Далі буде).

ЗИМА ПИТАННЯ НЕ ЗНІМА...

Хоч би що там говорили сьогодні, а тоді — здається, що недавно — саме потужна хвиля страйкового руху на Донбасі найбільш руйнівно била об підмурки імперії, посприявши тим самим утвердженню молодої Української держави. Тоді вони, шахтарі, йшли на майдани з гаслами: «Краще жахливий кінець, ніж жах без кінця». «Диктатуру КПРС — на смітник історії!» Вони були першими і тому — героями.

Цьогорічного листопада шахтарі Донеччини знову вийшли на площі. Але вже із зовсім іншими гаслами: «Банки — для народу, а не для грабунку!», «Локаут — Верховній Раді України!» Цього разу гірники були вже не самотні — до супротиву приєдналися автомобілісти, металурги, текстильники. Учасники осінньої акції — хотіли вони цього чи ні — своїм протестом проти горезвісного локауту відчутно вдаряли і по хисткій ще основі української державності.

Нині ставлення до страйкового руху серед населення області, політичних сил далеко не однозначне. Одні до цих пір вважають, що шахтарі «тягнуть на себе ковдру». Інші ніяк не можуть погодитися зі страйкомівськими тезами щодо федеративно-земельного устрою та надання російській мові статусу другої державної, які повністю відповідають гаслам щойно зареєстрованого громадянського конгресу України. Самі ж лідери донецьких шахтарів продовжують стверджувати, що вони залишаються поза впливом будь-яких партій та організацій, у що, відверто кажучи, важко віриться.

Та хоч би як там було, гнати м'яч в одні, в даному разі шахтарські, ворота не гоже. Звичайно ж, жорстка позиція шахтарів, саме слово «страйк» сьогодні наводять на багатьох справжній жах. Люди добре розуміють, що економіка України переживає, м'яко кажучи, далеко не кращі часи і сувора акція шахтарів Донбасу може розвалити її вщент, боляче вдаривши по кожному з нас. Дивно лише, чому засуджуємо і навіть вимагаємо притягнення до відповідальності лише тих, хто вдається до страйку, і в той же час спокійно — ніби так і треба! — сприймаємо зупинку виробництва з причин нестачі сировини і матеріалів, невиплату вчасно заробітної плати, обставини, коли цілими змінами, цілими колективами людей відправляють у вимушені відпустки? А така критична ситуація — на багатьох підприємствах області, в різних галузях промисловості. Далеко не на повну потужність працюють сьогодні, а то й повністю зупинилися, Донецький бавовняний комбінат, завод іграшок, підприємство «Донбаскабель» та інші. З причин неплатоспроможності замовників порожнюють будівельні майданчики, відправляють у безстрокові й безплатні відпустки своїх водіїв автопідприємства області, бо немає пального...

Чи не з вищеназваних причин дедалі частіше приєднуються до шахтарських страйків і мітингів представники інших — до цих пір «тихих» — галузей промисловості Донеччини? І чи можна залякати їх отим звільненням — локаутом, коли завтра — без будь-якого страйкування! — вони мають реальну «перспективу» стати безробітними...

І чи резон лякати локаутом-нокаутом тих самих гірників, коли з Росії знову не прийшов ліс, на шахтах його залишилося для роботи всього на кілька діб, а місцеві лісосмуги, які поперваx у скрутну годину ще якось «виручали», тепер вже надто поріділи?..

Тож і виникає сумнів: а можливо, все ж не тільки шахтарів слід звинувачувати у напруженості, що стала характерною прикметою сьогодення, в намаганні розвалити-довалити нашу хронічно хвору економіку? Може, краще підрахувати, що вигідніше державі: не працюючи, тишком-нишком отримувати гроші чи все ж протестувати проти неможливості нормально працювати й відповідно заробляти?

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецьк.



Фото Віктора КАЛИНИЧЕНКА, Валерія ДМИТРІЄВА.

ЗЛОЧИННІСТЬ НЕ ЗНАЄ МЕЖ

Під час виступу на науково-практичній конференції «Проблеми підвищення рівня підготовки кадрів для органів внутрішніх справ» міністр охарактеризував стан справ у сфері боротьби із злочинністю. Наводимо лише цифри і факти з цього виступу.

Міністр внутрішніх справ Андрій ВАСИЛИШИН дає оцінку криміногенної ситуації в Україні

В Україні, як і в наших сусідів, криміногенна обстановка загострюється. За 11 місяців цього року зареєстровано майже 432 тисячі злочинів, що на 18,9 відсотка більше минулого року.

Зростання злочинності відзначається практично в усіх регіонах, причому 75 відсотків злочинів чиняться в містах, більш як 40 відсотків — в обласних центрах.

Чітко визначилася корисливо-насильницька направленість злочинів. В основному це крадіжки з квартир (+25 відсотків), магазинів, баз і складів (у 2,3 раза), автотранспорту (+27,3 відсотка) й пограбування (+41 відсоток).

Багато скоюється вбивств (3 тис.), тяжких пошкоджень (7 тис.), розбоїв (3 тис.).

Іде процес утворення організованих злочинних структур, кривавої боротьби за сфери впливу.

Злочинці рвуться до зброї, шукають виходи за кордон. Лише цього року вилучено майже 4 тисячі гранат, більш як 2 тисячі стволів вогнепальної зброї, у тому числі 16 гранатометів, 7 кулеметів, 48 автоматів, 206 карабінів, майже 200 кг вибухівки. У розшуку ще 3600 стволів, у тому числі 47 кулеметів і 60 автоматів.

Хто чинить злочини? Понад 60 відсотків — молодь у віці до 28 років. Майже 20 відсотків — підлітки, кожна сьома — жінка.

Які ж причини такого становища?

Перш за все корінь зла — у багатолітніх накопиченнях проблем у соціально-економічній, духовній та правоохоронній сферах.

Дається взнаки загальний спад виробництва, інфляція, дефіцит, стрімке розшарування суспільства за майновими ознаками. Не випадково відроджуються крадіжки худоби, птиці з ферм, продуктів харчування й навіть овочів з підвалів.

У прибуткове ремесло в умовах жорстких недопостатовок запасних частин і дорожнечі перетворюються крадіжки автотранспорту.

Загострює обстановку безробіття. Сьогодні серед злочинців більш як 30 відсотків осіб, не зайнятих у сфері виробництва, і їхня частка має тенденцію до зростання.

Треба визнати серйозне відставання законодавства від політичних та соціальних змін, втрату державного контролю в багатьох сферах суспільних відносин. Усе це спричинило правовий нігілізм, зневажливе ставлення до закону й інститутів влади.

Особливо помітні руйнівні процеси у молодіжному середовищі. Культивується жорстокість, порнографія, насильство.

Ми відзначаємо зростаючу протидію силам правопорядку. Минулого й цього року від рук злочинців загинуло 132 наших співробітники, понад 800 — поранено.

Загрозливих розмірів набуває злочинність у сфері економіки. На сьогодні зареєстрували 36 тисяч таких фактів, серед них 2 тисячі розкрадань у великих і особливо великих розмірах, 2,5 тисячі спекуляцій, що караються законом, понад 3 тисячі порушень правил торгівлі.

У розкрадачів вилучено більш як 10 кг золота й 100 кг срібла.

Припинено 23 тисячі спроб вивезення за кордон матеріальних цінностей на суму близько двох мільярдів карбованців.

Яких заходів ми вживаємо, щоб утримати ситуацію під контролем? Перш за все намагаємося зберегти професійне ядро, його вірність служіння народу України, присязі. Напрацьовуємо правову основу. За нашою участю розроблено і прийнято 49 законодавчих актів, у тому числі закон «Про міліцію», війська внутрішньої та конвойної охорони, про оперативно-розшукову діяльність тощо. Заново переробили відомчу нормативну базу, реорганізували структуру. Скоротили кількість заступників міністра, управлінський апарат, наполовину обновили склад колегії, керівництво служб, УВС областей. Згрупували основні служби у блоки карного розшуку, громадської безпеки, побутового й матеріально-технічного забезпечення, відродили штаби, дізнання.

У той же час створили відділи: правових і міжнародних відносин, центри громадських зв'язків та кримінологічних досліджень, управління внутрішньої безпеки, маємо намір рішуче протидіяти спробам проникнення злочинного елемента у наші лави.

Зміцнили підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю (1500 чол.), дали техніку, зв'язок, транспорт. Взяли за обов'язок контролювати фінансово-кредитну, банківську системи і нові економічні структури. А їх понад 100 тисяч.

Підтримуємо ініціативу з місць про створення податкової міліції.

У Києві усього за три місяці вона дала державі майже 80 мільйонів карбованців прибутку. В той час як на її утримання адміністрація витратила 900 тисяч.

Зіткнулися з тим, що з території Польщі, Білорусі й Азербайджану до нас було завезено велику партію фальшивих купонів (вилучено більш як 18 мільйонів).

В Ужгороді діяла злочинна група з Прибалтики, яка займалася транспортними поставками викраденого в ФРН та Польщі автотранспорту.

У Києві, Львові та Дніпропетровську припинено спробу окремих осіб з підвідних викачати понад 3 мільярди карбованців з установ національного банку за підробними «авізо».

У той же час сотні наших доморощених злочинців ховаються на територіях суміжних держав, роблять там «погоду».

Ми настійливо шукаємо точки зіткнення з правоохоронними органами цих країн. Уклали двосторонню угоду з Польщею, Румунією, Угорщиною, Австрією, Баварією, Словенією.

Україну прийнято до Інтерполу. Вирішуємо питання про створення національного бюро.

Цього року розкрито 190 тисяч злочинів, або на 27 тисяч більше, ніж минулого року. Знайдено майже 26 тисяч злочинців, які ховалися від суду й слідства, а також 15 тисяч тих, хто пропав безвісти.

Припинено діяльність понад 600 організованих формувань, що вдвічі більше, ніж у минулому році. 354 вже віддані під суд.

З незаконного обороту вилучено майже 40 тонн наркотичної сировини.

Кадри, їхня професійна майстерність, відданість справі були і є головною проблемою в системі МВС. З цією метою ми реформували учбову базу. Створено Українську академію внутрішніх справ як основний відомчий навчальний і методичний центр. Підвищили статус інших учбових закладів. Сьогодні маємо три вузи, 10 училищ міліції та внутрішніх справ, понад 20 училищ первинної професійної підготовки із загальною кількістю 15 тисяч чоловік.

ДЛЯ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ

Розпорядженням Кабінету Міністрів України міністерствам і відомствам, місцевим державним адміністраціям належить підготувати і подати Міністерству економіки перелік підприємств, що перебувають у загальнодержавній власності, приватизацію яких доцільно здійснити із залученням іноземних інвестицій. Ці пропозиції після їх узагальнення відповідними відомствами буде покладено в основу урядового рішення, яке буде прийнято орієнтовно у січні 1993 року на виконання Державної програми приватизації.

Прес-служба Кабінету Міністрів України.

ПЕТЛЮРА І ЄВРЕЇ

Вінницьке обласне товариство єврейської мови та культури і молодіжна організація «Шахар» провели науково-практичну конференцію «Історія і культура євреїв Поділля». У своєму виступі, аргументованому документами, заступник директора державного облархіву Ф. Винокурова показала, що в так звані «буремні роки» єврейські поселення в Україні зазнавали страшних погромів від червоних козаків.

Петлюра, про якого існує міф як про антисеміта, вимагав від свого війська захищати євреїв. Українські селяни також самі організовувались у загони для захисту своїх сусідів-євреїв від погрому.

До речі, Володимир Винниченко, вірною дружиною якого була Розалія Яківна, у «Заповіті борцям за свободу», гостро критикуючи Петлюру за різні державні справи, пише, що «Петлюра ніколи не був ні ідейним, ні іншим антисемітом... ставився негативно і з огидою до погромів».

Складна річ історія. Але її треба знати.

Іван ВАЛЬКО.

ДСУ: ПОДІЛ НА «ЧИСТИХ» І «НЕЧИСТИХ»

У партіях і рухах

У Києві 12—13 грудня 1992 року відбувся III збір Всеукраїнського політичного об'єднання «Державна самостійність України» (ДСУ). Оскільки одним з головних своїх завдань об'єднання визначило реєстрацію в Мін'юсті України в наступному році, то збір ДСУ визначився з програмними та статутними засадами і обрав нове керівництво. Головою ДСУ став народний депутат України Володимир Шлемко, його заступником — колишній республіканець Роман Коваль. Що ж ми маємо?

ДСУ як політична формація виникла ще в квітні 1990 року і з 60 членів зросла сьогодні до 400 у чотирнадцяти областях. Видає газету «Нескорена нація» під гаслом «За все приходить час розплати...».

У програмі об'єднання однією з головних засад є таке: «ДСУ бореться за побудову національної цілісної соборної держави на українських історичних землях, в якій джерелом влади буде український народ, а устрій держави відповідатиме прикметам, притаманним українському народові». Є й положення про необхідність знищення посткоindependent колоніальних і командно-адміністративних структур, про ринкові відносини, про відродження української мови, культури і духовності, про створення умов для функціонування традиційних українських церков, про соціальний захист трудівників, допомогу матерям і малоімущим, про неможливість укладання Україною підтримуючих чи наддержавних угод з будь-ким і особливо з Росією. Багато чого є, і цілком можна було б сказати, що програма ДСУ має загальні вади аналогічних українських партійних документів: певну декларативність, еклектичність, відсутність як механізмів для її втілення в життя, так і умов для цього. Можна було б сказати, якби не намагання ДСУ віднайти ці механізми, м'яко кажучи, своєрідним способом. А саме — спробою створити організацію, яка нагадує секту без внутрішнього плюралізму, з нетерпимістю до інших поглядів, з жорсткою підпорядкованістю «нижчих» «вищим», з готовністю в будь-який момент відмовитися від парламентських методів діяльності і вдатися до непарламентських кроків заради здійснення свого головного гасла «Українська держава — понад усе!»

Положення статуту про те, що членом ДСУ може бути тільки українець (українка), згаданий Р. Коваль прокоментував так: «Ми створюємо етнічно чисту політичну організацію». І роз'яснив чому: мовляв, українці не можуть розчинитися, наприклад, в європейському морі, а в російському морі — можуть. А отже, ДСУ не схвалює й змішаних шлюбів українців, у першу чергу з росіянами.

Одне слово, ДСУ задекларувала себе як політична формація, що беззастережно стоїть на засадах українського націоналізму, який виходить з того, що «смертельна загроза українській національній самобутності зникнути в російському морі витончено маскується загальнолюдськими ідеалами та економічними принадами».

Звичайно, підстав для тверджень про загрозу українській самобутності чимало. Національне відродження в республіці сьогодні нагадує відомий жарт сатирика М. Жванецького: я так довго думав про ковбасу, що навколо мене зібралися собаки. Так і в нас: скільки сказано красивих слів про відродження української мови, а величезні регіони, де немає жодної української школи, як існували, так і існують. І стає прикро, що «собаки» є, а ковбаси нема...

І не в ковбасі справа. Україну та українське треба відроджувати й плекати. Поступово, неухильно, виважено, розумно, тактовно. А що пропонують члени ДСУ? Вибачте за довгу цитату, але вона того варта для розуміння загальної позиції ДСУ. Р. Коваль: «Вказати все ще поневоленому народові українському на національного ворога, гнобителя, дати сильну, що збуджує інстинкти і кров, ідею, довкола якої об'єднаються патріоти; виплекати лідера, котрий ту ідею зголосить, вкаже на поневолювача і визначить методи його нейтралізації — «цивілізовані» чи «нецивілізовані». Наше надзавдання — підняти Україну до рівня держави. Будь-якою ціною. І ми виконаємо цю місію. Чого б це не коштувало нашим ворогам».

Ось пошуками цього «ворога», проти якого можна було б підняти «меч нашої духовності», і займався III збір ДСУ. Шукали їх скрізь: у Росії, США, Ізраїлі, Австрії, серед «космополітичного Руху» й «збанкрутілих демократів», які сповідують «доляровий» (себто продажний. — **В. С.**) націоналізм, серед українських росіян, на телебаченні, в пресі, в урядових структурах. І скрізь знаходили і таврували. На моє запитання, як вони, щирі українці, ставляться до того, що, за ідеями Гітлера, були людьми другого сорту на тій підставі, що не є німцями, відповіли: мовляв, не треба плутати ідеї з методами їх впровадження. Згадувати те, що «надлюдина» спершу теж говорив про ідеї, а потім вкрив Європу тисячами треблінок і бабиних ярів, не хотіли. Усім, хто не згоден з «ідеями справжніх українських націоналістів», пропонували виїхати з України, і ніяк не хотіли розуміти, що свобода однієї людини закінчується там, де починається свобода іншої.

Багато чого не зрозуміли члени ДСУ. І, певно, вже не зрозуміють. Вони виходять на широку політичну арену і запевняють, що люблять Україну. Що ж, залишається тільки додати: любіть, але не забирайте цього права в інших. Бо любов, коли вона справжня, як і Україна, у кожного одна. А історія справді, як зазначали на зборі ДСУ, розставить все на свої місця: чи «зліва», чи «справа», чи й узагалі забуде. Бо від меча, піднятого на когось, можна загинути самому.

Володимир СКАЧКО.

Експрес-інформація

ПО ДРУГОМУ КОЛУ

Закон про Раду Міністрів Російської Федерації обговорює на спільному засіданні палат парламент РФ. Як відомо, цей закон було прийнято ще влітку. Проте Президент Росії Б. Єльцин наклав на нього вето і повернув парламентаріям на повторний розгляд. Підставою для вето стала невідповідність низки статей законопроекту нормам Конституції.

ПОСТУП Є, АЛЕ НЕВЕЛИКИЙ

Висока активність на виборах — відповідь народу на вдосконалення демократії на Кубі, заявив лідер цієї країни Ф. Кастро. У виборах до муніципальних асамблей народної влади, які відбулися минулої неділі, взяли участь більш як 97 відсотків кубинців. Вони обрали майже 13 тисяч депутатів до місцевих органів влади.

Хоча міжнародні спостерігачі і відзначають деякий поступ демократії на виборах (вони уперше проводилися таємним голосуванням на альтернативній основі), насправді, підкреслюють вони, не було представлено жодної альтернативної програми кандидатів. Усі вони закликали до захисту революційних завоювань.

ДОКИ ТИХО, СТВОРЮЮТЬ АРМІЮ

Поступово стабілізується ситуація в столиці Таджикистану Душанбе і його передмістях. Громадський порядок контролюють Міністерство внутрішніх справ республіки та органи національної безпеки. Незаконні угруповання складають зброю.

Тим часом керівництво Таджикистану оголосило про створення національної армії. При цьому воно сподівається на допомогу Росії, Казахстану та інших держав співдружності.

НЕВЖЕ БОЙКОТ!

Делегати Всесвітнього єврейського конгресу обговорюють пропозицію про оголошення бойкоту Німеччини у зв'язку із зростанням неонацизму і правоекстремістського насилля в цій країні. Сесія конгресу, членами якого є понад 60 єврейських організацій з усього світу, відкрилася вчора у Нью-Йорку.

ДОВЕДЕТЬСЯ ЗАТЯГНУТИ ПОЯСИ

Такий прогноз на майбутнє пророкують естонські експерти, які ознайомилися з проектом бюджету республіки на наступний рік. Нині цей проект обговорюють парламентарії Естонії, які зібралися учора на позачергову сесію.

НЕ КАЖИ ГОП...

Нинішній Президент Сербії С. Мілошевич значно випереджає свого суперника прем'єр-міністра Союзної Республіки Югославії М. Паніча. Про це свідчать попередні підрахунки голосів президентських виборів у Сербії, які відбулися минулої неділі.

М. Паніч, зі свого боку, звинуватив С. Мілошевича у фальсифікації і поставив вимогу провести нове голосування протягом трьох місяців.

Остаточні підсумки виборів можливо будуть відомі завтра.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

«МИ ЗА РОЗВИТОК ПОЗАУРЯДОВИХ КОНТАКТІВ»

Крісло для гостя

Ось уже рік працює Український центр досліджень із проблем міжнародної безпеки. Робота аналітиків цієї позаурядової структури, метою якої є сприяння Хельсінкському процесу та розвитку міжнародного співробітництва у сфері політики і економіки, вже привернула увагу наукових кіл Заходу. Віце-президент центру Павло Носок, який відвідав нашу редакцію, люб'язно погодився відповісти на запитання кореспондента «Голосу України».

— Пане віце-президент, розкажіть, будь ласка, про роботу вашої організації, з ким співпрацюєте і чиї замовлення виконуєте?

— Наш центр діє незалежно від офіційних структур, політичних угруповань та ідеологічних течій. Він сприяє розвиткові позаурядової дипломатії і є з'єднувальною ланкою між фахівцями різних країн, які працюють у сфері міжнародної безпеки та захисту прав людини. Водночас намагаємося тісно співпрацювати з українським зовнішньополітичним відомством, Міністерством оборони України. Нашими постійними партнерами є комісії українського парламенту, апарат Президента. Також підтримуємо контакти з такими закладами, як наш, у США, Англії, Німеччині, Франції. У нас є ряд програм підготовки міжнародних форумів, «круглих столів», семінарів. Багато замовлень нам надходить від урядових органів, в основному на наукові дослідження в різних сферах.

— Але ж для таких наукових розробок потрібен великий штат...

— Наш колектив є нечисленним. Але ми залучаємо до роботи над проектами провідних українських вчених, фахівців-практиків. Будемо також пропонувати виконувати частину замовлень науковцям з Інституту стратегічних досліджень у Лондоні та Університету національної оборони США.

— Над яким основним завданням нині працюєте?

— Перш за все разом з Українським інститутом міжнародних відносин займаємося організацією Дебурзької зустрічі, яка відбудеться у Києві 22—26 лютого наступного року, в рамках Асоціації євроатлантичного співробітництва. На цей форум раз на рік з'їжджаються провідні політичні й громадські діячі, які займаються проблемами міжнародних відносин, щоб на неофіційному рівні обговорити нагальні питання співробітництва. Плануємо, що в українську столицю прибуде понад 50 учасників з країн Заходу і 25 — з України, Білорусі, Казахстану і Росії. Окрім того, на зустріч будуть запрошені парламентарії, радники Президента, представники дипломатичного корпусу в нашій країні, працівники Міністерства закордонних справ, інших відомств і наукових закладів. Очікуємо, що на форум прибуде колишній Президент США Дж. Картер з дружиною. Треба також наголосити, що ідею проведення Дебурзької зустрічі у Києві підтримав Президент України Л. Кравчук.

— Які питання обговорюватимуться на зустрічі?

— Є два блоки питань. Перший передбачає розгляд стану економічних відносин України з іншими державами, другий — співробітництво в гуманітарній галузі. Одразу хочу сказати, що на цьому зібранні обговорюватимуться питання, які Україна розв'язуватиме під час свого поступу до спільного європейського дому.

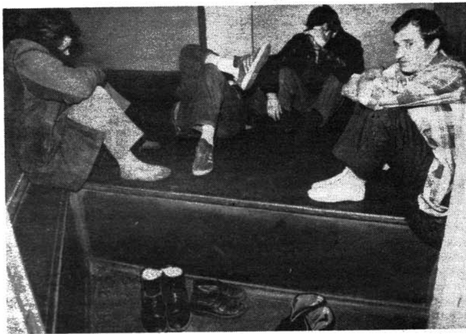
— Дякую за бесіду.

Інтерв'ю провів Тарас ПЕТРІВ.

Фотофакт

Пам'ятаєте, як ще зовсім недавно союзна преса залюбки журилася з приводу ну дуже вже тяжкого життя американських бомжів. Мовляв, і поліція не дає їм спокійно жити — ганяє, і в «страшні» нью-йоркські холоди бідні змушені шукати порятунку там, де тепліше. Зокрема, на станціях тамтешньої «підземки».

Втім, не так уже й багато часу минуло, а про ті ж самісінькі проблеми почали повідомляти засоби масової інформації СНД. З єдиною лише різницею — йдеться про «рідну» територію. Осінь позаду, міцнішають морози, а з ними додається роботи міліції та поліції у тих містах колишнього СРСР, де є метро. Але найбільше дістається стражам порядку в московському метрополітені. Нині станції однієї з найбільших «підземок» у світі буквально захаращені різномастою кримінальною публікою. Кого тут тільки не побачиш — від бомжів та жебраків до підпільних продавців зброї.



На знімку: черговий міліцейський «улов» на одній із станцій московського метро.

Фото ІТАР—ТАРС.

Напередодні Мінської зустрічі

АГІТУВАВ ЗА СНД

У Кишиневі підписано політичний договір між Молдовою та Білоруссю. Підписи під ним поставили Президент Молдови М. Снєгур та Голова Верховної Ради Білорусі С. Шушкевич.

Під час візиту до Молдови С. Шушкевич зустрівся з Президією парламенту республіки і спробував умовити молдовську сторону взяти участь у міжпарламентській асамблеї СНД, яка має відбутися наприкінці грудня у Санкт-Петербурзі, та нараді голів держав співдружності у Мінську. Глава Білоруської держави одним з доводів на користь участі Молдови у мінській нараді висунув таке припущення: Молдова може знайти прихильників серед глав держав СНД для розв'язання власних проблем. Зокрема, проблеми виведення з її території 14-ї армії Росії. Голова Президії парламенту Молдови А. Мошану підкреслив у бесіді з білоруським керівником, що Молдова не може відчувати себе дійсно вільною, поки на її землі розташовуються російські війська.

Кажучи про СНД у цілому, С. Шушкевич зазначив, що «Ніякого дива із світовими ринками не відбудеться. Якщо нас роз'єднають, ми програємо все. Тому нам необхідно об'єднатися у нашій бідності і протистояти добре організованій системі зібрання данини з колишніх республік Союзу». Цю точку зору на співдружність він намагався передати молдовським парламентаріям. Однак агітація за СНД не вдалася. Голова Президії парламенту Молдови посилаючись на постійний тиск, який чиниться на Молдову Москвою, поставив питання: «Що це за співдружність, якщо тебе штовхають до неї силою?» Він підкреслив, що довіра в його державі до СНД може з'явитися лише в тому разі, якщо Росія на весь голос заявить про підтримку конституційної Молдови і припинить надавати підтримку сепаратистам у Лівобережжі. На підтвердження А. Мошану зазначив, що хоча російський з'їзд і не слухав питання про Придністров'я, але все ж делегація звідти була допущена на з'їзд і передала заяву-прохання про визнання незалежності регіону.

Все ж, як стало відомо, Президент й Прем'єр-міністр Молдови візьмуть участь у нараді в Мінську. Але чи поставлять вони свої підписи під запропонованими там документами?

Світлана ЧАЛА.
Кишинів.

Власкори повідомляють

Бішкек

ЧЕРЕЗ ТУРЕЧЧИНУ. АЛЕ ЗА ДОЛАРИ

Перша в республіці міжнародна АТС відкрилась у Бішкеку. Обладнання для неї передала і змонтувала одна з провідних турецьких телеграфно-телефонних компаній. Воно дасть змогу за лічені секунди вийти на зв'язок з будь-якою державою світу — через Туреччину, звісно.

«Місткість» станції — 2,5 тисячі абонентних ліній. Оплата переговорів у доларах. Викликає сумнів, що знайдеться стільки заможних людей, які мають можливість підключитися до цієї станції. Але турецька сторона з оптимізмом дивиться в майбутнє і вже виношує плани розширення міжнародної автоматичної телефонної станції.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Мінськ

ВИЇЖДЖАТИ СТАЛИ МЕНШЕ

За нинішній рік зменшилася кількість громадян Білорусі, котрі емігрували в інші країни. Якщо за 11 місяців минулого року республіканський ВВІР дозволив виїхати 6 тисячам жителів республіки, то в цьому — всього 3 тисячам. Змінився і напрямок еміграції. Якщо торік 4 тисячі чоловік виїхали до Ізраїлю, то тепер до землі обітованої звернули свої погляди лише 700 чоловік, а понад 2 тисячі емігрували до США. 90 відсотків тих, хто залишив Білорусь, — висококваліфіковані спеціалісти з вищою освітою.

Віктор ХОРОШКО.

Баку

ПРОПОЗИЦІЯ ПЕРЕВИЩУЄ ПОПИТ

Голова Верховної Ради Азербайджанської Республіки Іса Гамбаров спростував повідомлення агентства Інтерфакс про намір парламенту республіки оголосити загальну мобілізацію. «У нас немає необхідності в такому заході», — заявив Іса Гамбаров. За даними статистики, щорічно в Азербайджані призовного віку досягає набагато більше юнаків, аніж це потрібно для армії.

Ровшан АЛІЄВ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО СТАТУС НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про статус народного депутата України»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про статус народного депутата України» з моменту опублікування.

2. Комісіям Верховної Ради України у питаннях діяльності Рад народних депутатів, розвитку місцевого самоврядування, мандатній і з питань депутатської етики, у питаннях законодавства і законності разом з Кабінетом міністрів України підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавства України у відповідність з цим Законом.

3. Комісіям Верховної Ради України у питаннях діяльності Рад народних депутатів, розвитку місцевого самоврядування, мандатній і з питань депутатської етики, з питань культури та духовного відродження підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України проект Положення про посвідчення народного депутата України та зразки посвідчення і нагрудного знака народного депутата України.

4. Доручити Президії Верховної Ради України разом з Кабінетом міністрів України до 1 січня 1993 року встановити порядок відшкодування підприємствам, установам і організаціям витрат, пов'язаних з забезпеченням діяльності народних депутатів України.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
21 листопада 1992 року

Народні депутати України є повноважними та відповідальними представниками народу України у Верховній Раді України. Вони покликані виражати і захищати суспільні інтереси та інтереси своїх виборців, брати активну участь у здійсненні законодавчої та контрольної функцій Верховної Ради України.

При виконанні своїх функцій і повноважень народні депутати України керуються Конституцією, законами України, постановами Верховної Ради України, а також своєю совістю.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство про статус народного депутата України

Статус народного депутата України визначається Конституцією України та цим Законом.

Стаття 2. Строк повноважень народного депутата України

Повноваження депутата починаються з дня відкриття першої сесії Верховної Ради України і закінчуються в день відкриття першої сесії Верховної Ради наступного скликання.

Стаття 3. Дострокове припинення повноважень народного депутата України

Повноваження депутата припиняються достроково за рішенням Верховної Ради України:

у зв'язку з обранням або призначенням депутата на посаду, зайняття якої за законом несумісне з виконанням повноважень народного депутата України;

у зв'язку з особистою заявою депутата про складення ним депутатських повноважень;

у разі втрати депутатом громадянства України або виїзду його на постійне проживання за межі України;

у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили щодо особи, яка є депутатом;

у разі визнання депутата судом недієздатним або безвісно відсутнім.

Повноваження депутата достроково припиняються також відповідно до Закону про відкликання народного депутата України.

Стаття 4. Поєднання депутатської діяльності з виконанням виробничих або службових обов'язків

Депутат здійснює свої повноваження з частковим або повним звільненням від виробничих або службових обов'язків. Звільнення здійснюється за бажанням депутата у порядку переводу.

Заняття іншою трудовою діяльністю не дозволяється Голові Верховної Ради України, його заступникам, головам постійних комісій Верховної Ради, їх заступникам, секретарям постійних комісій, керівникам інших постійних органів Верховної Ради України і народним депутатам, які працюють на постійній роботі у Верховній Раді України, за винятком викладацької і наукової роботи у вільний від роботи час.

Стаття 5. Несумісність депутатського мандата з деякими посадами та видами діяльності

Депутатський мандат не сумісний з зайняттям посади та видами діяльності, зазначеними у статті 85 Конституції України та цьому Законі.

Народний депутат України не може:

залучатись як експерт органами попереднього слідства, прокуратури, суду;

одержувати від іноземних урядів будь-які виплати, пенсії, подарунки та винагороди;

використовувати свій депутатський мандат в цілях, не пов'язаних з депутатською діяльністю.

Адвокати — народні депутати України не можуть брати участь у справах проти держави, а також бути захисниками осіб, які звинувачуються у державній зраді.

Зайняття депутатом посади, не сумісної з депутатським мандатом, веде до припинення депутатських повноважень.

Стаття 6. Депутатська етика

Народний депутат України повинен дотримуватися норм депутатської етики. Неприпустимим є використання депутатом свого статусу всупереч законним інтересам суспільства, громадян, держави.

У разі порушення депутатської етики питання про поведінку депутата розглядається Комісією Верховної Ради України мандатною і з питань депутатської етики. Заходів впливу щодо депутата вживає Верховна Рада України.

Позиція, висловлена народним депутатом України, не може бути предметом розгляду у Верховній Раді України та її органах, якщо він не допустив дій, прямо заборонених законом.

Стаття 7. Взаємовідносини народного депутата України з виборцями

Депутат підтримує зв'язки з виборцями, колективами, які висунули його кандидатом у депутати, а також колективами інших підприємств, установ, організацій, державними органами та органами об'єднань громадян, органами місцевого самоврядування, розташованими на території його виборчого округу.

Депутат відповідальний перед виборцями свого округу і їм підзвітний.

Депутата, який не виправдав довір'я виборців, може бути відкликано ними на підставах і в порядку, встановлених законом.

Стаття 8. Взаємовідносини народного депутата України з Верховною Радою України та її органами

Народний депутат України є членом Верховної Ради України і має всі права, що забезпечують його активну участь у діяльності Верховної Ради та утворюваних нею органів, він несе відповідальність перед Верховною Радою, виконує доручення Верховної Ради та її органів.

Верховна Рада має право заслуховувати повідомлення депутата про його роботу у Верховній Раді, виконання доручень Верховної Ради та її органів.

У разі неодноразового нез'явлення депутата без поважних причин на пленарні засідання Верховної Ради, засідання утворюваних нею органів або систематичного бойкоту тих заходів, які ними проводяться, Верховна Рада може у порядку, передбаченому Регламентом Верховної Ради України, прийняти рішення про проведення у відповідному виборчому окрузі голосування виборців щодо відкликання депутата.

Стаття 9. Депутатське посвідчення і нагрудний знак народного депутата України

Народний депутат України має депутатське посвідчення і нагрудний знак, які видаються йому після визнання Верховною Радою України повноважень народного депутата України. Депутатським посвідченням і нагрудним знаком народний депутат України користується протягом строку своїх повноважень. Депутат використовує нагрудний знак при виконанні депутатських обов'язків, під час офіційних церемоній та за інших обставин, коли повинен бути відомий його статус. Посвідчення народного депутата України має спеціальну вкладку, в якій наведено основні права депутата.

II. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ОРГАНАХ

Стаття 10. Права народного депутата України у Верховній Раді України та її органах

Депутат як член Верховної Ради України користується правом ухвального голосу в усіх питаннях, що розглядаються на засіданнях Верховної Ради та її органів, до складу яких він входить. Депутат набуває права ухвального голосу у Верховній Раді з моменту визнання його повноважень Верховною Радою.

Кожний депутат у Верховній Раді України та її органах, членом яких він є, має один голос.

Депутат, який не є членом якого-небудь органу Верховної Ради, може брати участь у його роботі з правом дорадчого голосу.

Народний депутат має право:

обирати і бути обраним до органів Верховної Ради України;

пропонувати питання для розгляду Верховною Радою України або її органами;

законодавчої ініціативи у Верховній Раді України;

ставити питання про визнання законопроекту терміновим та про винесення його на народне обговорення або референдум;

вносити проекти постанов, інших актів, поправки до них;

вносити пропозиції та поправки до проектів законів та інших законодавчих актів, а також пропозиції щодо порядку голосування;

висловлювати думку щодо персонального складу органів і кандидатур посадових осіб, які обираються, призначаються або затверджуються Верховною Радою України;

звертатися із запитами, брати участь у дебатах, ставити запитання доповідачам, головуючому на засіданні, вимагати відповіді на запит;

виступати з обгрунтуванням своїх пропозицій і з мотивів голосування, давати довідки;

ставити питання про недовіру складу органів, утворених Верховною Радою України, а також посадовим особам, яких обрано, призначено або затверджено Верховною Радою України;

порушувати питання про перевірку діяльності підприємств, установ та організацій, розташованих на території України, щодо яких є дані про порушення ними чинного законодавства;

передавати головуючому на засіданні Верховної Ради України текст свого виступу, окремої думки, заяви, пропозицій і зауваження з питань, що розглядаються Верховною Радою, для включення до протоколу і стенографічного звіту засідання;

одержувати по одному примірнику офіційних видань Верховної Ради України, текстів виступів, що не підлягають опублікуванню, інформаційних матеріалів Верховної Ради та її органів, інформаційні і довідкові матеріали, які офіційно розповсюджуються урядовими та іншими державними і громадськими органами, а також знайомитися з матеріалами архівів, текстами своїх виступів у стенограмах і протоколах засідань Верховної Ради України та її органів до опублікування;

оголошувати на засіданнях Верховної Ради та її органів, за попередньою згодою головуючого, тексти звернень, заяв, резолюцій, петицій громадян чи їх об'єднань, якщо вони мають суспільне значення, безплатно користуватись засобами зв'язку, розмножувальною технікою у Верховній Раді України.

Депутат має право вносити у Верховну Раду та її органи пропозиції з будь-яких питань, що входять до відання Верховної Ради та її органів, крім випадків, коли право внесення пропозиції закріплене Конституцією України за певним органом чи посадовою особою.

Поправки, пропозиції та зауваження, внесені депутатами на сесії Верховної Ради, розглядаються і враховуються при опрацюванні і прийнятті законопроектів чи рішень Верховної Ради. У разі їх відхилення депутату за його зверненням надається мотивована відповідь відповідною постійною комісією.

Порядок реалізації зазначених прав встановлюється цим Законом, Регламентом Верховної Ради України, Законом про постійні комісії Верховної Ради України, іншими законодавчими актами Верховної Ради України.

Стаття 11. Право законодавчої ініціативи народного депутата України

Право законодавчої ініціативи народного депутата України у Верховній Раді України реалізується у формі внесення:

проекту нового закону, проекту закону про зміни чи доповнення до чинного закону або про його скасування;

обгрунтованої пропозиції про необхідність прийняття нового закону, закону про зміни чи доповнення до чинного закону або про його скасування (законодавча пропозиція);

пропозицій та поправок до документа законодавчої ініціативи, що розглядається Верховною Радою України.

Право законодавчої ініціативи народного депутата України гарантується:

обов'язковим розглядом внесеного документа законодавчої ініціативи на засіданні Верховної Ради України з прийняттям рішення щодо нього;

забезпеченням виступу ініціатора внесення документа законодавчої ініціативи на засіданні Верховної Ради при його розгляді. Щодо документа законодавчої ініціативи, реалізація якого веде до збільшення державних видатків або зменшення надходжень, то він може бути розглянутий Верховною Радою України тільки в пакеті із змінами і доповненнями до Державного бюджету України за пропозицією Президії Верховної Ради України або з відстрочкою введення його в дію до нового фінансового року.

Порядок реалізації права законодавчої ініціативи визначається Регламентом Верховної Ради України.

(Продовження на 10—12-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО СТАТУС НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 9-й стор.).

Стаття 12. Депутатський запит

Депутатський запит — це вимога народного депутата України, яка заявляється на сесії Верховної Ради України до підконтрольних і підзвітних їй органів та посадових осіб, дати офіційне роз'яснення з питань, віднесених до їх компетенції.

Депутатський запит вноситься депутатом або головуючим на сесії Верховної Ради до Президента України, Голови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, керівників органів, призначених Верховною Радою України, щодо фактів порушень або невиконання Конституції України, законів, постанов та інших актів, прийнятих вищими органами влади та управління України, а також з питань, що мають загальнодержавний характер або передбачених частиною 9 статті 19 цього Закону, відповідно до Регламенту Верховної Ради України.

Запит вноситься в письмовій формі Голові Верховної Ради України.

Секретаріат Верховної Ради України негайно надсилає текст запиту відповідному органу або посадовій особі, до яких його звернуто.

Орган або посадова особа, до яких звернуто запит, зобов'язані дати офіційну письмову відповідь не пізніш як у 7-денний термін або інший термін, встановлений Верховною Радою.

Відповідь на депутатський запит надсилається Голові Верховної Ради та депутату, який його вніс. Відповідь на запит, якщо на цьому наполягає депутат, оголошується головуючим на засіданні Верховної Ради.

Депутат має право дати оцінку відповіді на свій депутатський запит. У цьому випадку може бути проведено обговорення, якщо на ньому наполягає не менше 1/5 частини депутатів.

При обговоренні відповіді на запит на засіданні повинні бути присутні посадові особи, до яких звернуто запит.

За результатами розгляду депутатського запиту Верховна Рада приймає відповідну постанову.

Депутатський запит, відповідь на нього, постанова Верховної Ради, прийнята за результатами розгляду запиту, повинні бути роздані всім депутатам і опубліковані у «Відомостях Верховної Ради України» та газеті «Голос України».

Стаття 13. Право народного депутата України брати участь у перевірках додержання законів державними органами та органами об'єднань громадян, підприємствами, установами та організаціями

За дорученням Верховної Ради України або її органів депутат має право брати участь у перевірках додержання законів розташованими на території України державними органами і органами об'єднань громадян, підприємствами, установами і організаціями, у депутатських розслідуваннях, знайомитися з необхідними для цього документами. Про результати перевірки депутат інформує Верховну Раду або її органи, а також ставить до відома відповідні державні органи та органи об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій. В разі необхідності депутат вносить пропозиції щодо забезпечення додержання законів у діяльності зазначених органів, підприємств, установ і організацій, усунення виявлених недоліків, скасування незаконних рішень, притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законності і державної дисципліни.

Депутат має право порушувати у Верховній Раді України або її органах питання про необхідність проведення перевірок додержання законів державними органами та органами об'єднань громадян, підприємствами, установами та організаціями, розташованими на території України, про проведення депутатських розслідувань з будь-якого питання.

Депутат не зобов'язаний повідомляти про джерело інформації, яке він використовує.

Стаття 14. Право народного депутата України на участь у депутатському розслідуванні

За дорученням Верховної Ради України депутат має право брати участь у депутатському розслідуванні, яке призначається за рішенням Верховної Ради України.

Всі державні органи і посадові особи зобов'язані подавати допомогу в проведенні розслідування. На вимогу депутатської комісії по розслідуванню всі державні органи та органи об'єднань громадян, підприємства, установи, організації, їх посадові особи, а також громадяни повинні беззаперечно надавати необхідні для розслідування відомості і документи. Ніхто не вправі ухилитися від дачі пояснень депутатам, які ведуть депутатське розслідування. Результати розслідування доводяться до відома Верховної Ради або її органів, підлягають обговоренню, і Верховна Рада приймає по них постанову.

Депутатське розслідування не перешкоджає проведенню розслідування з цього ж питання уповноваженими на це державними органами.

Стаття 15. Право народних депутатів України об'єднуватися в депутатські групи

Депутати мають право об'єднуватися в депутатські групи.

Порядок утворення та особливості діяльності депутатських груп у Верховній Раді визначаються Регламентом Верховної Ради України та іншими законодавчими актами України, що регулюють депутатську діяльність. Депутатські групи та їх об'єднання мають право обнародувати інформацію про свою діяльність в офіційних виданнях Верховної Ради.

Стаття 16. Обов'язки народного депутата України у Верховній Раді України та її органах

Народний депутат України зобов'язаний:

бути присутнім та брати участь у засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано, виконувати їх доручення, додержувати Регламенту Верховної Ради України та інших нормативних актів, що визначають порядок діяльності Верховної Ради та її органів; у разі неможливості прибути на сесію або засідання народний депутат повідомляє про це Секретаріат Верховної Ради та голову відповідної постійної комісії;

брати участь у контролі за виконанням законів та інших актів Верховної Ради України, рішень її органів;

інформувати Верховну Раду України та її органи, до складу яких його обрано, про виконання доручень Верховної Ради та її органів.

Стаття 17. Відповідальність народного депутата України за невиконання своїх депутатських обов'язків у Верховній Раді України та її органах

У разі невиконання депутатом своїх обов'язків у Верховній Раді або її органах, порушення ним встановленого порядку їх роботи питання про поведінку депутата може бути розглянуто Верховною Радою або відповідно утвореними нею органами.

Народний депутат України може бути виведений із складу постійної чи тимчасової комісії Верховної Ради за систематичну неучасть в їх роботі.

Всі виплати, пов'язані з виконанням депутатських обов'язків, за дні відсутності депутата без поважних причин не проводяться.

Рішення, прийняті Верховною Радою щодо депутата, який без поважних причин не бере участі у засіданнях Верховної Ради або її органів, друкуються в газетах — органах Верховної Ради України і органах місцевих Рад народних депутатів, на території яких знаходиться виборчий округ цього депутата. Щомісяця і після закінчення кожної сесії Верховної Ради України в цих же газетах відповідно друкуються дані про відсутність народних депутатів України на сесії без поважних причин.

III. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ У ВИБОРЧОМУ ОКРУЗІ ТА ЗА ЙОГО МЕЖАМИ

Стаття 18. Права народного депутата України

Народний депутат України має право:

брати участь у розгляді в органах державної влади будь-яких питань, що зачіпають інтереси громадян та організацій;

звертатися в державні органи та органи об'єднань громадян, до підприємств, установ і організацій, посадових осіб з питань своєї депутатської діяльності;

відвідувати будь-які державні і громадські органи, підприємства, установи і організації з питань своєї депутатської діяльності;

перевіряти з власної ініціативи з залученням при необхідності представників державних органів і об'єднань громадян відомості про порушення закону, прав та інтересів громадян і організацій, що охороняються законом;

вимагати від відповідних органів і посадових осіб припинення порушень закону, прав та інтересів громадян і організацій, що охороняються законом;

одержувати повну і достовірну інформацію з питань, пов'язаних із здійсненням депутатських повноважень, від усіх державних органів і органів об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій та посадових осіб;

проводити збори виборців округу, зустрічі з виборцями, трудовими колективами, об'єднаннями громадян;

брати участь у засіданнях об'єднань народних депутатів, виборців, органів громадського самоврядування, зборах трудових колективів, громадян за місцем проживання, військовослужбовців у військових частинах.

Народні депутати мають право об'єднуватися в депутатські клуби, інші депутатські формування.

Стаття 19. Депутатське звернення

Депутат має право звертатися до посадових осіб всіх державних органів та органів об'єднань громадян, керівників підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності та підпорядкування, до посадових осіб з питань, пов'язаних з депутатською діяльністю, і брати участь у розгляді порушених питань.

Депутатське звернення — викладена в письмовій формі пропозиція народного депутата, звернена до посадових осіб державних органів, керівників підприємств, установ та організацій, здійснити певні дії, дати офіційне роз'яснення чи викласти позицію з питань, віднесених до їх компетенції.

Депутат своє звернення передає відповідній посадовій особі безпосередньо або надсилає поштою.

Депутатське звернення є обов'язковим для розгляду посадовими особами, яким воно адресоване, протягом не більше 10 днів з моменту одержання.

Якщо розгляд звернення з об'єктивних причин не може бути проведено у визначений термін, депутата повідомляють про це офіційним листом з викладенням мотивів продовження терміну розгляду.

Максимальний час розгляду депутатського звернення, з урахуванням продовження, не може перевищувати 30 днів з моменту його одержання.

Якщо депутат, який вніс звернення, виявив бажання бути присутнім при його розгляді, посадова особа, яка організовує цей розгляд, зобов'язана завчасно попередити депутата про час і місце розгляду звернення.

Вмотивовану відповідь на депутатське звернення повинно бути надіслано депутату не пізніш як на другий день після розгляду.

Якщо депутат не задоволений відповіддю на своє звернення і якщо, на його думку, посадова особа ухиляється від вирішення порушеного у зверненні питання, він має право внести депутатський запит відповідно до статті 12 цього Закону.

Стаття 20. Право народного депутата України на невідкладний прийом посадовими особами

Депутат користується правом невідкладного прийому керівниками та іншими посадовими особами державних органів та органів об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій з питань депутатської діяльності.

Депутат при пред'явленні посвідчення народного депутата України користується правом безперешкодного доступу на підприємства, установи та організації, розташовані на території України, незалежно від їх підпорядкування, форм власності, режиму таємності.

Вимоги про пред'явлення чи оформлення інших документів, а також особистий огляд депутата, огляд та перевірка його речей забороняються.

Порядок доступу депутата у спеціальні підрозділи підприємств, установ та організацій, діяльність яких пов'язана з забезпеченням державної та іншої таємниці, встановлюється законодавством.

Стаття 21. Право народного депутата України вимагати усунення порушення законності

Депутат як представник державної влади у разі порушення прав і інтересів громадян, що охороняються законом, та інших порушень законності має право на місці вимагати припинення порушення або звертатися з вимогою до відповідних органів і посадових осіб припинити такі порушення.

В разі порушення законності депутат може звернутися з депутатським зверненням до відповідних посадових осіб правоохоронних чи контрольних органів.

Посадові особи державних органів та органів об'єднань громадян, адміністрації підприємств, установ і організацій, а також працівники міліції, до яких звернуто вимогу депутата, зобов'язані негайно вжити заходів до усунення порушення, а при необхідності — притягнення винних до відповідальності з наступним інформуванням про це депутата. У разі невжиття заходів посадові особи несуть дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність у встановленому законом порядку.

Стаття 22. Право народного депутата України на участь в роботі місцевих Рад народних депутатів

Депутат має право брати участь з правом дорадчого голосу у сесіях місцевих Рад народних депутатів та засіданнях їх органів.

Стаття 23. Обов'язки народного депутата України у виборчому окрузі

У виборчому окрузі народний депутат України зобов'язаний:

підтримувати тісні зв'язки з виборцями, регулярно інформувати їх про свою роботу у Верховній Раді України та її органах, про роботу Верховної Ради та її органів, виконання їх рішень, а також про реалізацію своєї передвиборної програми (платформи);

брати участь у здійсненні контролю за виконанням законів, постанов, інших актів Верховної Ради та її органів;

вивчати громадську думку, потреби і запити населення, в разі необхідності повідомляти про них Верховну Раду та її органи, вносити пропозиції і вживати інших заходів щодо їх врахування і задоволення;

вести регулярний прийом виборців.

Після затвердження Верховною Радою України повноважень депутата він зобов'язаний передати текст своєї передвиборної програми (платформи) місцевим органам влади, на території яких знаходиться його виборчий округ, для опублікування в газеті — органі місцевої Ради народних депутатів.

Стаття 24. Розгляд народним депутатом України пропозицій, заяв і скарг громадян

Депутат розглядає одержані ним пропозиції, заяви і скарги виборців, вживає заходів щодо їх законного та обгрунтованого вирішення; вивчає причини, що породжують скарги, і може вносити відповідні пропозиції до Верховної Ради України та її органів, місцевих Рад народних деутатів, до інших державних органів та органів об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій.

(Продовження на 11-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО СТАТУС НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 9—10-й стор.).

Депутат має право із залученням, при необхідності, своїх референтів-консультантів, громадськості, а також представників контрольних органів здійснювати контроль за розглядом одержаних пропозицій, заяв і скарг у державних органах та органах об'єднань громадян, на підприємствах, в установах і організаціях та брати особисту участь у їх розгляді.

Депутат у разі необхідності залучає до участі у розгляді пропозицій, заяв і скарг, а також у прийомі громадян посадових осіб державних органів та органів об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій, розташованих на території виборчого округу.

Не пізніш як за три дні до початку прийому депутат повідомляє керівника державного органу чи органу об'єднань громадян, підприємства, установи та організації про час і місце проведення прийому, а також про орієнтовне коло питань, які має бути розглянуто за участю запрошеного керівника.

Керівник державного органу чи органу об'єднань громадян зобов'язаний бути присутнім на прийомі депутата особисто або направити замість себе компетентну особу.

Поданню скарг депутату повинні передувати звернення громадян у відповідні державні органи. Подання скарги депутату не перериває перебіг строку для звернення в суд.

За результатом розгляду пропозицій, заяв чи скарг депутат може звернутись до посадових осіб відповідних органів, підприємств, установ та організацій з депутатським зверненням.

Стаття 25. Звіт народного депутата України перед виборцями

Депутат зобов'язаний періодично, але не рідше одного разу на рік, звітувати перед виборцями округу, а також перед колективами і об'єднаннями громадян, які висунули його кандидатом у депутати, про свою депутатську діяльність, хід виконання передвиборної програми.

Звіт депутата може бути проведено також на вимогу не менш як 200 виборців.

Збори виборців для проведення звітів депутата і зустрічей з ним скликаються виконавчими комітетами місцевих Рад народних депутатів, радами трудових колективів та органами громадського самоврядування.

Депутату забезпечуються необхідні умови для проведення звітів і зустрічей з виборцями. З цією метою виконавчий комітет місцевої Ради народних депутатів, місцева державна адміністрація виділяє приміщення, устаткування, завчасно сповіщає громадян про час і місце проведення звіту депутата або його зустрічі з виборцями.

Місцеві органи влади, засоби масової інформації, що є органами відповідних Рад народних депутатів, забезпечують об'єктивне висвітлення звітів і зустрічей депутата з виборцями.

Витрати, пов'язані з використанням засобів масової інформації, приміщень, устаткування для звітів, зустрічей і спілкування народного депутата з виборцями, здійснюються за рахунок держави.

IV. ОСНОВНІ ГАРАНТІЇ ДЕПУТАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 26. Непорушність повноважень народного депутата України

Ніхто не має права обмежувати повноваження народного депутата України, за винятками, передбаченими Конституцією України та цим Законом.

При запровадженні надзвичайного чи військового стану громадянські права і депутатські повноваження народного депутата України не обмежуються.

Держава гарантує депутату необхідні умови для ефективного здійснення ним депутатських повноважень. Верховна Рада України та її органи, підприємства, установи, організації забезпечують умови для виконання депутатом його повноважень, а об'єднання громадян та їх органи сприяють йому в цьому.

Стаття 27. Недоторканність народного депутата України

Народний депутат України не може бути притягнутий до кримінальної відповідальності, арештований або підданий заходам адміністративного стягнення, що накладаються в судовому порядку, без згоди Верховної Ради України, а в період між сесіями Верховної Ради України — Президії Верховної Ради України за скоєння тяжких злочинів з наступним затвердженням Верховною Радою України.

Не допускаються обшук, огляд особистих речей і багажу, транспорту, жилого чи службового приміщення депутата, а також порушення таємниці кореспонденції, прослуховування телефонних переговорів та застосування інших заходів, що обмежують свободу депутата.

Депутат після закінчення строку повноважень може бути притягнутий до відповідальності за пред'явленим йому звинуваченням у порушенні закону, що сталося в період виконання депутатських повноважень, лише в порядку, передбаченому законодавством щодо народного депутата України.

Кримінальну справу щодо народного депутата України може бути порушено тільки Генеральним прокурором України. Така справа підлягає розгляду Верховним Судом України.

Стаття 28. Порядок одержання згоди Верховної Ради України на притягнення народного депутата України до відповідальності

Для одержання згоди Верховної Ради України на притягнення депутата до кримінальної відповідальності, арешт або застосування заходів адміністративного стягнення, що накладаються в судовому порядку, Генеральний прокурор України вносить до Верховної Ради подання, про що негайно доводиться до відома депутата.

Подання вноситься до пред'явлення депутату обвинувачення або дачі санкції на арешт, або направлення справи про адміністративне правопорушення на розгляд до суду.

Верховна Рада України розглядає подання Генерального прокурора України не пізніш як у місячний строк у порядку, передбаченому Регламентом Верховної Ради України.

При необхідності від Генерального прокурора України може бути витребувано додаткові матеріали.

Верховна Рада України приймає більшістю — 2/3 голосів депутатів від загального складу народних депутатів України вмотивоване рішення і у триденний строк повідомляє про нього Генерального прокурора України. Депутат має право брати участь в обговоренні Верховною Радою питання про його депутатську недоторканність.

За результатами цього розгляду Верховна Рада приймає постанову.

Генеральний прокурор України у триденний строк з дня закінчення провадження у справі зобов'язаний повідомити Верховну Раду України про результати слідства. Про результати розгляду справи в суді Генеральний прокурор України у триденний строк зобов'язаний проінформувати Верховну Раду України.

Стаття 29. Забезпечення народного депутата України інформаційними матеріалами та юридичною допомогою

Депутат забезпечується актами, прийнятими Верховною Радою та Президією Верховної Ради України, а також інформаційними і довідковими матеріалами, що офіційно розповсюджуються урядовими та іншими державними органами. Місцеві Ради народних депутатів при зверненні народного депутата України зобов'язані забезпечити його офіційними матеріалами Рад та їх органів.

Державні органи, посадові особи державних підприємств, установ та організацій зобов'язані на вимогу депутата забезпечити його консультаціями спеціалістів з питань, пов'язаних з депутатською діяльністю, і надати невідкладно, а при відсутності такої можливості — не пізніш як у п'ятнадцятиденний строк необхідну йому інформацію.

Президія Верховної Ради України, виконавчі комітети Рад народних депутатів, місцева державна адміністрація, посадові особи державних підприємств, організацій, наукових, навчальних і юридичних установ, правоохоронних органів зобов'язані забезпечити депутату безоплатну допомогу з правових питань, що виникають в його депутатській діяльності.

Стаття 30. Використання депутатом засобів масової інформації та технічних засобів

Народному депутату України забезпечується переважне право виступу з питань його депутатської діяльності у державній республіканській та обласній пресі, по державному радіо і телебаченню. Редакції газет місцевих Рад народних депутатів, які розповсюджуються у виборчому окрузі депутата, зобов'язані публікувати подані депутатом матеріали не менше одного разу на місяць в обсязі до 1/16 газетної площі.

Зміни поданого депутатом тексту з питань депутатської діяльності чи його позиції без згоди депутата не дозволяються.

Періодичні видання, що виходять у виборчому окрузі депутата, а також місцеве радіо та телебачення зобов'язані давати оголошення про зустріч виборців з депутатом. Компенсація видатків проводиться за рахунок бюджету Верховної Ради України.

Депутат для потреб депутатської діяльності має право на позачергове придбання транспортних засобів, засобів зв'язку, копіювально-розмножувальної, обчислювальної та іншої оргтехніки, безплатне використання копіювально-розмножувальної та обчислювальної техніки підприємств і організацій, розташованих на території виборчого округу.

Стаття 31. Відповідальність посадових осіб за невиконання обов'язків щодо народного депутата України

Посадові особи, які порушують депутатську недоторканність, перешкоджають у будь-якій формі здійсненню депутатських повноважень народним депутатом України, у разі його заяви про такі факти підлягають дисциплінарній, адміністративній або кримінальній відповідальності у порядку, встановленому законодавством України.

Посадові особи державних органів та органів об'єднань громадян, які не виконують своїх обов'язків щодо забезпечення умов для депутатської діяльності, допустили перекручення, приховування інформації або зволікання строків її подання депутату, несуть відповідальність у порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 32. Захист трудових прав народного депутата України

Депутату, звільненому від виробничих або службових обов'язків на період виконання депутатських повноважень, надається після закінчення строку його повноважень попередня робота (посада), а при ліквідації або реорганізації підприємства, установи, організації — інша рівноцінна робота (посада) на тому ж або, за його згодою, на іншому підприємстві, в установі, організації.

Верховна Рада України забезпечує працевлаштування народного депутата України після закінчення строку повноважень Верховної Ради. Верховна Рада України зберігає за колишнім депутатом заробітну плату народного депутата України на період його працевлаштування, але не більше одного року, а у разі навчання чи перекваліфікації — на строк до двох років. При неможливості працевлаштування після зазначеного вище терміну за колишнім народним депутатом зберігається 50 процентів діючої заробітної плати народного депутата України до досягнення ним пенсійного віку.

Час роботи депутата у Верховній Раді, її органах зараховується до його загального і безперервного стажу роботи, а також стажу роботи (служби) за спеціальністю, стажу роботи, який дає право на встановлення процентних надбавок до заробітної плати та одержання одноразової винагороди за вислугу років (за стаж роботи за спеціальністю на даному підприємстві), процентної надбавки за вислугу років, виплату винагороди за підсумками роботи, право на пенсію на пільгових умовах і у пільгових розмірах, якщо депутат був обраний з посади або професії, що передбачає цю пільгу і поширюється також на строки для присвоєння військових і спеціальних звань.

До загального і безперервного стажу роботи (служби) за спеціальністю, за якою депутат працював до його звільнення від виробничих або службових обов'язків, зараховується і той час, коли колишній народний депутат тимчасово не працював у зв'язку з неможливістю надати йому попередню або рівноцінну роботу (посаду).

Депутат, який є військовослужбовцем, атестованим працівником органів Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки України, прикомандировується до Верховної Ради України із залишенням на дійсній військовій службі, службі в Міністерстві внутрішніх справ, Службі безпеки України. Після закінчення повноважень депутата він направляється в розпорядження відповідного відомства для подальшого проходження служби на попередній або, за його згодою, на іншій, не нижчій, ніж попередня, посаді.

Депутат на час виконання своїх повноважень звільняється від призову на дійсну військову або альтернативну службу, а також від призову на військові збори.

Депутатів, які поєднують депутатську діяльність з виконанням виробничих або службових обов'язків, а також всіх депутатів протягом п'яти років після закінчення їх повноважень не може бути з ініціативи власника підприємства, організації, установи або уповноваженого ним органу звільнено з роботи, з дійсної військової служби, служби в органах Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки України — з ініціативи командування, виключено з колгоспу та іншого кооперативу, навчального закладу у порядку дисциплінарного стягнення, понижено у посаді чи у званні без попередньої згоди Верховної Ради України.

З працівником, якого в порядку заміщення взято на посаду, що її займав депутат, укладається строковий трудовий договір; цей договір розривається при поверненні депутата на роботу.

Депутатам надається відпустка у міжсесійний період тривалістю 36 робочих днів, якщо законодавством не передбачена відпустка більшої тривалості, з виплатою допомоги на оздоровлення у розмірі посадового окладу або середньомісячного заробітку.

Працюючі члени сім'ї народного депутата України, залученого на постійну роботу у виборні органи Верховної Ради України, якщо вони від'їжджають з ним до Києва, за їх бажанням звільняються з попереднього місця роботи і повертаються назад у порядку переводу. Їм подається допомога у працевлаштуванні відповідно до професії чи спеціальності. На період працевлаштування, але на строк не більше трьох місяців, за ними зберігається середня заробітна плата за рахунок Верховної Ради України.

Витрати, пов'язані з переїздом депутата на роботу у Верховну Раду і поверненням на попереднє місце роботи, відшкодовуються за нормами чинного законодавства для категорії працівників, запрошених на роботу.

Дружині (чоловіку) народного депутата України, звільненій (звільненому) у зв'язку з переїздом депутата для виконання депутатських повноважень у Верховній Раді України або її органах на пос-

(Закінчення на 12-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО СТАТУС НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ

(Закінчення. Початок на 9—11-й стор.).

тійній основі, в разі непрацевлаштування її (його) за місцем проживання чоловіка (дружини) перерва в роботі зараховується до загального і безперервного стажу роботи (служби). На вказаний період за дружиною (чоловіком) депутата зберігається місце роботи (служби), стаж роботи (служби) за спеціальністю, стаж роботи (служби), що дає право на встановлення процентних надбавок до заробітної плати, процентних надбавок і одержання виплат за вислугу років (за стаж роботи за спеціальністю на даному підприємстві), на виплату винагороди за результатами роботи підприємств, установ і організацій за рік, а також стаж роботи, що дає право на пенсію на пільгових умовах і у пільгових розмірах, якщо ця особа на момент переїзду займала посаду, працювала за професією, що передбачає такі пільги.

Життя і здоров'я депутата підлягають обов'язковому державному страхуванню за рахунок коштів Верховної Ради на суму 10-річного грошового утримання депутата. Умови страхування встановлюються Кабінетом Міністрів України.

У разі каліцтва чи інвалідності, які сталися при виконанні службових обов'язків, народний депутат залежно від ступеня втрати працездатності одержує компенсацію в розмірі 5-річного грошового утримання, а в разі його загибелі сім'ї виплачується одноразова допомога в розмірі 10-річного грошового утримання.

За сім'єю загиблого зберігається право на одержання житла на умовах і підставах, які існували до виникнення цих обставин. Вона користується пільговими умовами оплати житла, визначеними Кабінетом Міністрів України.

При досягненні пенсійного віку колишньому депутату призначається пенсія, яка становить 80 процентів місячного окладу, встановленого на той час для працюючого народного депутата України. За ним зберігаються медичне обслуговування, забезпечення путівками для лікування, що було встановлено на той час для народних депутатів України.

За депутатом зберігаються кваліфікаційні категорії, розряди, класні чини на період роботи у Верховній Раді. Кваліфікаційна атестація проводиться у відповідні строки, з виключенням з них періоду роботи у Верховній Раді.

Стаття 33. Заробітна плата народного депутата України

Заробітна плата народним депутатам України, які перейшли на постійну роботу у Верховну Раду України, виплачується у розмірах, встановлених Верховною Радою України.

Депутатам, не залученим до постійної роботи у Верховній Раді України або її органах, на час виконання депутатських обов'язків, пов'язаних з припиненням виконання своїх обов'язків за місцем основної роботи, зберігається заробітна плата за основним місцем роботи.

З державного бюджету підприємствам, установам і організаціям компенсується заробітна плата у розмірах, не більших заробітної плати, встановленої для депутатів, залучених до постійної роботи у Верховній Раді.

Стаття 34. Відшкодування витрат, пов'язаних з депутатською діяльністю

Народним депутатам України відшкодовуються витрати, пов'язані з депутатською діяльністю, в розмірі, встановленому Верховною Радою України.

Депутатам при виїзді за межі постійного місця проживання для участі в сесіях Верховної Ради України, в роботі її органів, а також за час виїзду для виконання їх доручень, для роботи у своєму виборчому окрузі, якщо депутат в ньому постійно не проживає, виплачуються добові з урахуванням оплати проживання в готелі, включаючи вихідні і святкові дні.

При використанні народним депутатом України особистого автотранспорту (або автотранспорту за довіреністю), за домовленістю — транспорту приватних власників у зв'язку з виконанням депутатських обов'язків йому виплачується компенсація у встановленому порядку.

Витрати народних депутатів України, пов'язані з відрядженням за дорученням Президії Верховної Ради України за кордон, відшкодовуються за її рахунок, в інших випадках — за рахунок підприємств, установ і організацій, що направляють їх у відрядження. Розмір витрат визначається законодавством.

Народному депутату України на весь період його повноважень видається дипломатичний паспорт.

Стаття 35. Референти-консультанти народного депутата України

Депутат має право мати референтів - консультантів, правовий статус і умови діяльності яких визначаються Положенням про референта-консультанта народного депутата України, що затверджується Верховною Радою України.

Депутат вправі мати референтів - консультантів, які перебувають у штаті підприємств, установ, організацій або зараховуються за заявою депутата до штату місцевої Ради народних депутатів, яка діє на території його виборчого округу, в межах фонду заробітної плати, встановленого Верховною Радою України.

Персональний підбір референтів-консультантів і організація їх роботи та розподіл місячного фонду зарплати здійснюються особисто народним депутатом.

Стаття 36. Обов'язки виконавчих комітетів місцевих Рад народних депутатів, місцевої державної адміністрації щодо забезпечення умов для виконання депутатських повноважень народним депутатом України

Виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів, місцева державна адміністрація у виборчому окрузі зобов'язані надавати народним депутатам України окремі службові приміщення, обладнані необхідною організаційною та іншою технікою.

Виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів, місцева державна адміністрація, підприємства, установи та організації зобов'язані надавати народному депутатові України за його замовленням автотранспорт для потреб, пов'язаних з депутатською діяльністю.

Стаття 37. Право народного депутата України на першочергове поселення в готелі

В усіх населених пунктах народний депутат України користується правом позачергового одержання місця в готелі незалежно від відомчої підпорядкованості з наданням йому окремого номера.

Це право також поширюється на особу, яка його супроводжує.

Стаття 38. Надання народному депутату України службової жилої площі

На період виконання постійної роботи у Верховній Раді та її органах депутату створюються для цього належні житлові умови. Депутатам, увільненим від виконання виробничих або службових обов'язків, надаються на відповідний період у Києві службові жилі приміщення для спільного проживання з членами сім'ї.

Жилі приміщення, що їх займають депутати та члени їх сімей за місцем постійного проживання, на цей період можуть бути заброньовані.

Депутати, які переходять на постійну роботу у Верховну Раду України, і члени їх сімей, які перебувають на обліку для поліпшення житлових умов за місцем попередньої роботи чи постійного проживання, з обліку не знімаються.

Проживання в готелі разом з депутатом, який не має службової жилої площі в Києві, в період роботи сесії Верховної Ради дружини (чоловіка) оплачується за рахунок кошторису Верховної Ради України. В інших випадках оплату за проживання в готелі дружини (чоловіка) та інших членів сім'ї депутат провадить за власні кошти.

Стаття 39. Право народного депутата України на безплатний проїзд

Депутат на території України користується правом безплатного проїзду на всіх залізничних, автомобільних, повітряних, водних внутрішніх шляхах і на всіх видах міського пасажирського транспорту (за винятком таксі). Це право поширюється також на особу, яка супроводжує депутата—інваліда першої групи.

Транспортне обслуговування народних депутатів у Києві забезпечується Управлінням справами Верховної Ради України.

Народному депутату України при пред'явленні ним посвідчення депутата квиткові каси залізничних вокзалів і станцій, морських вокзалів (портів), річкових вокзалів і пристаней (як добового, так і попереднього продажу), агентства цивільної авіації або аеропорти зобов'язані поза чергою надати місце у спальному або м'якому вагоні поїзда, в каюті 1 або 2 класу пароплава, на річкових суднах усіх категорій, в салоні літака.

Квитки на літаки видаються депутату не пізніш як за добу до відльоту. На всіх інших видах транспорту бронювання місць для депутатів припиняється за годину до відправлення транспортного засобу.

Проїзд народного депутата України в автобусах міжміських, приміських сполучень, де продаж квитків провадиться із зазначенням місця, здійснюється за безплатним квитком. Квиток видається поза чергою в касах автовокзалів, автостанцій.

Проїзд народного депутата України усіма видами міського пасажирського транспорту (за винятком таксі) і у приміських поїздах здійснюється за посвідченням депутата.

Народний депутат України має право на безплатний провіз ручного багажу відповідно до норм, що діють на кожному виді транспорту.

Стаття 40. Компенсація витрат, пов'язаних з депутатською діяльністю

Витрати державних органів, підприємств, установ та організацій, пов'язані з виконанням народним депутатом України своїх депутатських повноважень, компенсуються за рахунок державного бюджету України.

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ВИМОГ ЦЬОГО ЗАКОНУ

Стаття 41. Відповідальність за невиконання законних вимог народного депутата України

Невиконання посадовими та іншими особами державних органів та органів об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій законних вимог депутата або створення перешкод у їх роботі, а так само недотримання встановлених цим Законом строків надання інформації або надання їм завідомо неправдивої інформації, якщо відсутні ознаки кримінального діяння, тягне за собою адміністративну відповідальність у вигляді штрафу в розмірі від однієї до двох мінімальних заробітних плат, який накладається у судовому порядку.

Стаття 42. Відповідальність за вплив на народного депутата України, членів його сім'ї та родичів

Вплив на депутата, членів його сім'ї та родичів з метою перешкодити виконанню депутатських обов'язків або добитись прийняття рішення на чиюсь користь, якщо відсутні ознаки кримінального діяння, тягне за собою адміністративну відповідальніст у вигляді штрафу в розмірі від однієї до двох мінімальних заробітних плат, який накладається у судовому порядку.

Стаття 43. Відповідальність за посягання на честь, гідність народного депутата України

Публічна образа народного депутата України або наклеп щодо нього, а так само вплив у будь-якій формі на депутата, членів його сім'ї та родичів з метою перешкодити виконанню депутатських обов'язків чи добитись рішення на чиюсь користь, тягне за собою кримінальну відповідальність.

Стаття 44. Відповідальність за порушення недоторканності народного депутата України

Порушення положень цього Закону, що регулюють питання депутатської недоторканності, тягне за собою кримінальну відповідальність.

Стаття 45. Відповідальність за порушення гарантій трудових прав народного депутата України

Порушення посадовими особами підприємств, установ та організацій встановлених цим Законом гарантій трудових прав депутата, депутата із числа військовослужбовців чи інших категорій громадян, служба яких регулюється статутами та положеннями, а також встановлених цим Законом прав депутатів після закінчення їх депутатських повноважень, якщо відсутні ознаки кримінального діяння, тягне за собою адміністративну відповідальність у вигляді штрафу в розмірі від однієї до двох мінімальних заробітних плат, який накладається у судовому порядку.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
17 листопада 1992 року.

Про заснування Міжнародного фонду Михайла ГРУШЕВСЬКОГО

Незалежна Україна змінила геополітичну карту Європи. Її відродження стало однією з переломних історичних подій кінця XX століття. Прийшов час здійснити світлі мрії Михайла Грушевського — найвидатнішого українського історика, засновника Української держави, першого її Президента. Твердо ставши на нелегкий шлях трансформації й реконструкції посткомуністичної системи в демократичне правове суспільство, Україна започаткувала інтенсивний процес інтеграції свого національного життя в світову й європейську культуру.

Особливістю культурного й академічного життя країн Заходу є розвинена система суспільних і приватних фондів. Десятки таких фондів фінансово забезпечують і науково підтримують розвиток інтелектуального й культурного потенціалу в демократичних країнах світу. Фонди ці часто носять імена їх засновників або відомих людей нації, яким вдячні співвітчизники віддають історичну шану. Широко відомі сьогодні в світі такі міжнародні фонди, як Фонд Олександра фон Гумбольта у ФРН, Національний фонд Вудро Вільсона в США, фонд Рокфеллера, фонд Форда, фонд Фани і Джона Герц, Меморіальний фонд Джона Саймона Гугенгейма та ряд інших. Ці фонди фінансують і підтримують широкий спектр програм інтелектуального і наукового життя, починаючи від історії мистецтв, історії релігії, історії всесвітньої культури, медицини, інженерних дисциплін і закінчуючи фундаментальними науками. Такими, як математика, фізика, хімія та біологія.

Міжнародні фонди — це не лише одна з форм творення культурно-національного обличчя держави, а й ефективна форма міжнародного співробітництва, наукового і культурного обміну.

На території незалежної України недавно почали діяти відомий фонд Сореса та Міжнародний фонд «Відродження», які ведуть цілий ряд культурних і освітніх програм. Наприклад, згідно з програмою Бенджаміна Франкліна щорічно виїжджає на навчання в університети США 150 громадян з усіх республік колишнього Радянського Союзу, в тому числі і з України.

До недавнього часу Україна не мала власних міжнародних фондів, які б підтримували вивчення її культури іноземними громадянами. Питання про заснування в Україні першого такого міжнародного фонду поставило саме життя, і цей фонд міг би носити ім'я Михайла Грушевського.

Діяльність міжнародного фонду Михайла Грушевського після його створення й реєстрації доцільно було б спрямувати на глибоке вивчення й осмислення місця України в концепціях світової культури, науки і політики, на розвиток наукових досліджень у різних галузях соціальних, гуманітарних і природничих наук, у тому числі в екології й медицині. Чільне місце у фонді повинні зайняти програми з українознавства — комплексу наук про Україну, про явища, які відбувалися на її території з найдавніших часів і до наших днів, та віддзеркалення їх у світовій культурі й політиці.

Співзасновники бачать майбутній фонд як некомерційну, організовану на добровільній основі, самоврядну громадську структуру, що управляється Радою співзасновників. Члени цієї Ради обираються або призначаються національними всеукраїнськими громадськими й науковими організаціями і товариствами. Такими, як Академія наук України, галузеві та громадські академії, Наукове товариство імені Т. Шевченка, яке тривалий час очолював Михайло Грушевський, навчальні заклади, творчі Спілки та різні спонсорські комерційні організації, які виявлять благодійне бажання взяти участь у створенні Міжнародного фонду Михайла Грушевського і фінансово підтримають його.

Співзасновники фонду звертаються до громадян України, українців діаспори, до різних громадських організацій з проханням висловити свої думки та пропозиції стосовно Статуту, структури та напряму діяльності фонду. Наша адреса: Київ, вул. Грушевського, 4, Інститут української археографії. Тел. 228-12-34.

Голова Ради співзасновників

Микола ЖУЛИНСЬКИЙ — віце-прем'єр Кабінету міністрів України.

ЧЛЕНИ РАДИ СПІВЗАСНОВНИКІВ:

В'ячеслав БРЮХОВЕЦЬКИЙ — ректор університету «Києво-Могилянська Академія»; Іван ДЗЮБА — міністр культури України; Борис ПАТОН — президент Академії наук України; Омелян ПРІЦАК — директор Інституту сходознавства імені А. Кримського АН України, професор Гарвардського університету (США); Леонід РЕШОДЬКО — голова Української асоціації грушевськознавців; Віктор СКОПЕНКО — ректор Київського університету імені Тараса Шевченка; Павло СОХАНЬ — директор Інституту української археографії Академії наук України; Франк СИСИН — директор Центру історичних досліджень імені Петра Яцика, Канадський інститут українських студій; Петро ТАЛАНЧУК — міністр освіти України; Лесь ТАНЮК — голова Комісії Верховної Ради України з питань культури і духовного відродження; Роман ШПОРЛЮК — професор Гарвардського університету, завідуючий кафедрою історії України імені Михайла Грушевського, Український дослідний інститут (США).

Cito!

Медичне страхування: шукаємо варіанти

КОЛИ ЗАКОН ПРИЙМУТЬ, РОЗМІРКОВУВАТИ БУДЕ НІКОЛИ

Хто не хоче бачити медицину забезпеченою кваліфікованими кадрами, оснащеною найновішою апаратурою та медикаментами, яка б і сама, як кажуть, жила, і людям жити давала? Але як зробити її такою? Раз у раз чую: треба рівнятися на західну модель. Добре, на західну. Та на яку саме?

У розвинутих країнах діють три базові моделі господарського механізму охорони здоров'я. На протилежних полюсах — переважно державна (в Англії) і фінансована через декілька сот приватних страхових компаній у США. У більшості ж країн Заходу фінансування охорони здоров'я має бюджетно-страховий характер, за якого фінансування цільових програм і оплату медичної допомоги малозабезпеченим, соціально незахищеним верствам населення (пенсіонери, діти, студенти, інваліди) беруть на себе держава і органи місцевого самоврядування, а за тих, хто працює, платять підприємства й установи. В цьому плані характерний приклад Скандінавських країн: в Данії, Фінляндії, Швеції, Норвегії державний і місцевий бюджети несуть на собі відповідно 11+80; 44+28; 13+55; 18+25 відсотків витрат на охорону здоров'я. А внески підприємств і установ становлять від 10 до 30 відсотків.

Будь-яка система, націлена на те, щоб знайти певну рівновагу між коштами, витраченими на галузь, і результатами її діяльності. Тож і побудована так, що кожна ланка взаємодіє з сусідніми і сама впливає на їхню діяльність і відчуває на собі їхній вплив.

Скажімо, первинну медичну допомогу пацієнтам, як правило, надають лікарі загальної практики (сімейні лікарі), які останнім часом об'єднуються у групи. Сімейні лікарі цілодобово доступні для своїх пацієнтів і надають до 85—90 відсотків загального обсягу медичної допомоги.

Коли ж вони вважають, що пацієнта необхідно проконсультувати чи госпіталізувати, вмикається наступна ланка: шпиталі, консультативні та діагностичні центри, які фінансуються із страхових фондів. Якщо такий лікар буде невиправдано часто користуватися послугами шпиталів, діагностичних центрів, тобто неефективно використовувати кошти страхового фонду, то з ним не поновлять контракту, а на звільнене місце запросять досвідченішого лікаря. Медичні заклади, що працюють неефективно й неякісно, не витримують конкуренції. Все це служить інтересам пацієнтів. Крім того, існує розвинута система захисту прав пацієнтів, включаючи ефективну систему судового захисту.

Як показує досвід Англії, державна охорона здоров'я вимагає відносно менших затрат. Одначе в нашій країні цю модель скомпрометовано багаторічною економією на соціальній сфері, слід не скидати з рахунку й наші бюрократичні традиції. Тому перевагу надано бюджетно-страховій (державно-страховій) моделі, яка забезпечує, з одного боку, необхідний рівень соціального захисту населення, а з другого — створює певну зацікавленість у населення і трудових колективів в посиленні турботи про здоров'я, а також забезпечує відповідальність медиків за результати роботи. За цією моделлю функціонує медицина в більшості розвинутих країн.

Та яку б модель ми не вибрали, перейти до неї — не човен стрибнути. Враховуючи стан нашого суспільства, доцільно поетапно вводити елементи страхової медицини як додаток до державної. Створення умов для розгортання бюджетно-страхової медицини, відпрацювання окремих елементів, механізмів економічного управління в установах охорони здоров'я повинні проводитись негайно і бути головними в їхній діяльності. Неготовність до переходу (якщо прийняти Закон про страхову медицину), введення в «пожежному» порядку медичного страхування може спричинити не тільки розвал державної медицини, а й різко погіршити медичне обслуговування населення.

На першому етапі переходу на бюджетно-страхову медицину необхідно перевести установи охорони здоров'я на жорсткі економічні умови діяльності, які стимулювали б зростання якості і обсягу діяльності дільничних лікарів і вибір ними раціональної тактики на всіх етапах ведення хворих, а стаціонари, консультативні поліклініки, поставлені в умови конкурентів, інтенсифікували б свою діяльність.

Саме на це спрямована Ухвала обласної Ради № 214 від 18.11.1991 р. та наказ обласного відділу охорони здоров'я про перехід медичних установ на нові форми господарювання з 1.01.1992 р.

Минулого року в міській клінічній лікарні № 1 розроблено методичний матеріал по переводу органів охорони здоров'я на економічні методи господарювання та проведено цикл занять з керівним складом лікувальних установ області. Сьогодні розраховано ціни на всі види медичних послуг, стандарти якості медичної допомоги, які сні показники здоров'я населення, за якими оцінюватиметься робота лікаря, відділення, медичної установи, впроваджується система взаєморозрахунків. Пацієнтам дозволено вільно вибирати лікувального лікаря та медичну установу. За нової форми господарювання лікувальні заклади фінансуватимуть за фактичну кількість обстежених, пролікованих пацієнтів з бюджетів місцевих Рад, а в майбутньому — із страхових кас.

У нашій лікарні впроваджено автоматизовану систему управління (на персональному комп'ютері) стаціонару для проведення всіх взаєморозрахунків з медичними закладами та вирахування економічних, статистичних показників роботи. Створено експертні комісії з питань контролю за якістю медичної допомоги, а в майбутньому ці функції виконуватимуть страхові агенти.

Другим етапом реформи нашої охорони здоров'я має стати впровадження елементів страхової медицини. Створюється страховий фонд у структурі бюджету охорони здоров'я для оплати медичної допомоги тим, хто працює, за рахунок внесків (чи договорів з медичними закладами) залежно від рівня захворюваності трудівників на підприємствах. Підприємства, що отримують медичну допомогу за цеховим принципом, направлять страхові внески безпосередньо у відповідні медичні установи чи через страховий фонд. Решту коштів установи направляють у страховий фонд, звідкіля їх потім отримують територіальні медичні установи. За свій же рахунок підприємства компенсуватимуть затрати на амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу своїх працівників.

Окремі елементи реформи впроваджувались у медичних закладах області. В нашій лікарні по прямих договорах з підприємствами надавалась медична допомога робітникам. У 1991—1992 роках практично вся амбулаторна допомога надавалась робітникам, що обслуговувались за цеховим принципом, за рахунок фонду підприємств, на суму більш як 200 тисяч карбованців.

На цьому етапі необхідно впроваджувати варіанти фінансування групової практики сімейних лікарів (за принципом малого підприємства), перетворивши поліклініки в діагностичні центри. Крім того, необхідно забезпечити різні й рівноправні форми власності (малі підприємства, приватна практика, кооперативи, приватні медичні установи, госпрозрахункові відділення). Практично більшість з перерахованих форм сьогодні впроваджені в практику. В принципі, якщо добре підготуватись, у нас, як і в багатьох розвинутих країнах, основною формою лікувально-профілактичної установи може стати установа, основні фонди якої є власністю місцевої влади, а трудовий колектив мав би право володіння.

Коли Верховна Рада України прийме Закон про медичне страхування, можна було б приступити до третього етапу — переходу охорони здоров'я на бюджетно-страхову модель, створюючи страхові каси, комерційний банк. Крім зміни управління охороною здоров'я, необхідна психологічна професійна підготовка медичних працівників, роз'яснювальна робота серед населення, підготовка спеціалістів з медичного страхування, які досконало знали б законодавства, фінансову діяльність, маркетинг.

Таким чином, перехід на бюджетно-страхову медицину — це копітка, цілеспрямована робота. Впровадження її залежатиме як від підготовки медиків, так і від економічного стану країни.

Євген РОМАНИШИН, головний лікар міської клінічної лікарні № 1.

Івано-Франківськ.



ПОВІДОМЛЕННЯ

Йосиф Р. Йонг — канадський еміграційний і комерційно-торговельний адвокат з адвокатської фірми CREEN &, SPIEGEL приїжджає в Україну і буде у Львові: від 18 січня — 23 січня 1993 р. готель «Дністер» на вул. Матейка, 6, тел. 72-07-83;

у Києві: від 24 січня — 30 січня 1993 р. готель «Русь» на вул. Госпітальна, 4, тел. 220-42-55.

Йосиф Р. Йонг буде зустрічатися з особами, які зацікавлені еміграцією до Канади і порадами у комерційно-торговельних справах між Канадою і Україною.

Прошу телефонувати до Марійки Павличко-Скорець:

Львів: готель «Дністер» — вул. Матейка, 6, тел. 72-07-83;

Київ: готель «Русь» — вул. Госпітальна, 4, тел. 220-42-55.

CREEN &, SPIEGEL — це канадська передова і найбільша еміграційна фірма.

До уваги потенційних постачальників брухту чорних та кольорових металів.

Фінансово-промислова компанія «Капітан» візьме брухт чорних та кольорових металів у необмеженій кількості і від будь-яких постачальників. Ми готові:

Надати Вам допомогу в перероблянні брухту на найсучаснішому технологічному устаткуванні;

придбати брухт на будь-яких, вигідних для Вас, умовах;

якщо Ви бажаєте експортувати брухт — надати Вам як фінансову, так і експортну допомогу;

якщо Вам не вистачає коштів для заготівлі брухту — віднайти їх для Вас.

Будь-які проекти, пов'язані з брухтом, цікаві для нас.

Наш телефон: (0564) 29-55-49.

Факс: (0564) 29-59-96.



Підприємство оплачує контракти у валюті за ринковим курсом.

***Для довідок:** м. Херсон, а/с 234, тел. (05522) 6-61-77, 2-30-67.*

Підприємство розгляне будь-які пропозиції щодо створення робочих місць для переробки бавовни та швейного виробництва. Перевага надається Західному регіону України.

Телефон: 484-35-06 м. Київ.

Приладовий завод «Електрон» пропонує всім зацікавленим організаціям та приватним особам:

ДОЗИМЕТР ПОБУТОВИЙ АВТОМОБІЛЬНИЙ

Дозиметр ДВГБ-04, встановлений у вашому автомобілі, дасть змогу:

— з високою точністю оцінити реальну радіаційну обстановку як під час руху автомобіля, так і під час стоянки;

— оцінити радіаційну обстановку вдома, на дачі, в лісі;

— умить оповістить вас світловим і звуковим сигналом про порушення нормальної радіаційної обстановки;

— перевірити ступінь радіоактивного забруднення вашого автомобіля, будинку, одягу та інших предметів домашнього вжитку.

Дозиметр має малі габарити, вагу і зручний у поводженні, бо процес вимірювання еквівалентної дози після його вмикання відбувається автоматично і не потребує якихось перемикань.

Ціна за домовленістю.

Заявки надсилати за адресою: 322530, м. Жовті Води Дніпропетровської області, вул. Гагаріна, 40. Приладовий завод «Електрон». Тел. (05652) 3-38-94. Телеграфна адреса: Жовті Води Дніпропетровської. «Рубін». Телетайп 349681, 349686. Факс (05652) 5-52-02.

Значительно сократим сроки перечисления средств из России на Украину по курсу Национального банка.

тел. в Киеве (044) 269-87-12

(044) 269-14-66

(044) 216-93-36

тел. в Москве (095) 121-20-06

Посредникам выплатим вознаграждение

Телебачення

ЧЕТВЕР

24 грудня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Міс Україна. Конкурс краси.
10.05 Грає Ф. Ліпс (баян).
10.35 Шкільний екран. 9 клас. Українська література. «Твір про музей Т. Г. Шевченка в Києві».
11.05 В. Яворівський. «Я вибрав шлях цей...».
12.20 УТН.
12.35 Багатосерійний худ. телефільм «Бодетаун». 31 серія.
13.00 Бальні танці.
16.00 УТН.
16.05 «Алі-Баба і сорок розбійників». Балетна вистава.
17.00 Естрадний концерт. І. Отієва.
17.25 М. Цвєтаєва в Україні.
17.55 Поет-пісняр В. Крищенко.
18.30 Біль Зеленого Клину. 2 частина.
19.00 УТН.
19.10 Ніжна пісне моя.
19.30 Хроніка МВС.
19.45 Надвечір'я. Передача для людей старшого віку.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.40 Худ. телефільм «Шукайте жінку». 2 серія.
22.50 УТН.
23.05 Молодіжна студія «Гарт».
0.20 Класична музика.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 «Імперія». Багатосерійний худ. телефільм. 6 серія.
9.10 Мультфільми.
9.40 Ліричний концерт.
10.00 Козаки-козаченьки.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Багаті квартали». Худ. телефільм. 3 серія.
12.55 «Володя великий, Володя маленький». Худ. телефільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Телемікст.
15.05 Блокнот.
15.10 «Чарівник Смарагдового міста». Мультфільм. 7 і 8 серії.
15.45 Духовна згода.
16.15 Олеся і компанія.
16.45 Прес-експрес.
17.00 Новини.
17.20 ...До шістнадцяти і старші.
18.00 Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Повернення в Едем».
18.50 Концерт з творів Р. Паулса.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Мільйон».
21.10 До і після опівночі. Музично-інформаційна програма.
23.50 «Королівське весілля». Худ. фільм (США).

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Караван. Телеальманах.
8.50 Дозвілля.
9.05 Тема з варіаціями.
11.00 «Робітниче селище». Худ. фільм. 2 серія.
12.35 Т.Ін.Ко.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Уперше в Росії.
15.30 Студія «РОСТ».
16.00 Там-там-новини.
16.15 Новорічний пиріг.
16.25 Мульти-пульти.
16.35 ТрансРосефір. До Москви далеко.
17.20 Так і живемо. Підранки.
17.50 Парламентський вісник.
18.05 Спеціальний комерційний вісник.
18.15 Мульти-пульти.
18.25 «Кеттс і собака». Телефільм для дітей (Сі-Бі-Ес).
18.55 Реклама.
19.00 Київська панорама.
19.20 Реклама.
19.25 «Вечірня тінь».
20.25 Хроно. У світі авто- і мотоспорту.
20.45 48 годин. (Сі-Бі-Ес).
21.55 Реклама
22.00 Вісті.
22.25 Спортивна карусель.
22.40 На сесії Верховної Ради Російської Федерації.
23.10 «Вуличні історії». Публ. програма (Сі-Бі-Ес).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.35 Худ. фільм «Новий Гуллівер».
14.45 Мультфільм.
14.50 Худ. фільм «Незакінчена вечеря».
18.50 Мультфільми.
19.10 Співає Деміс Руссос.
20.00 Телефільм «Втілення мрії». 23 серія.
20.25 Худ. фільм «Каффс».

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Рукописів не повертаємо.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 450 601

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311244.